

РІК LI. Ч. 11

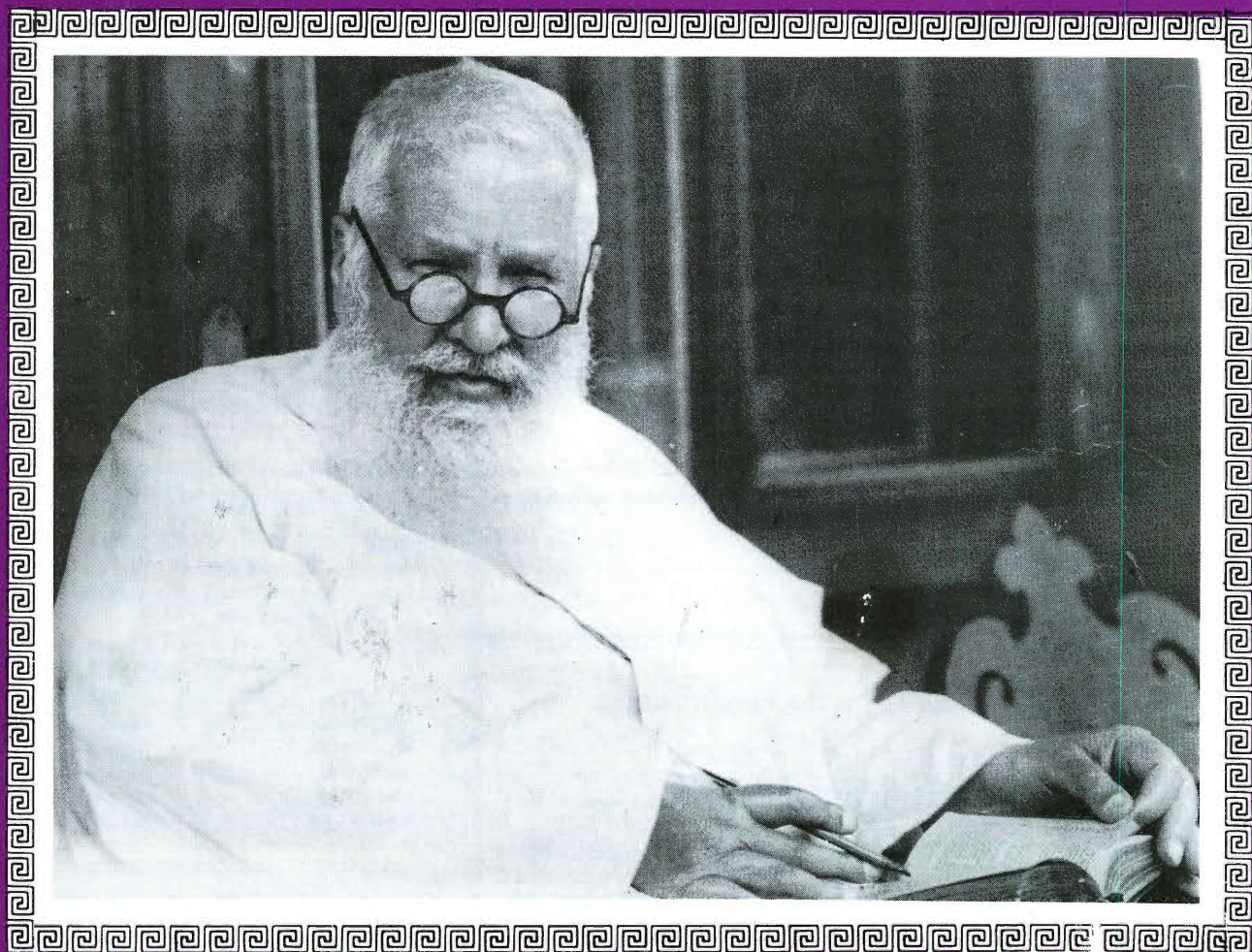
ЛИСТОПАД — 1994 — NOVEMBER

No. 11, VOL. LI

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK LI, Ч. 11

ЛИСТОПАД — 1994 — NOVEMBER

No. 11, VOL. LI

ЗМІСТ

Митрополит Андрей Шептицький. Не покидай свого народу	1
о. Василь Цимбалістий. 50-річчя смерті слуги Божого Андрея.	1
Відійшла у вічність св. п. Наталія Осінська-Чаппенко.	3
Надія Киричук. Українські студії на міжнародній арені.	4
Ольга Кузьмович. Чи справді від Мілени до Атени?	7
Наталія Кузякіна. Жінка, якій не пощастило	9
Ірина Куровицька. Конференція Міжнародної Ради Жінок	11
Микола Вінграновський. Голос таланту, мужности і любови	13
Our Life	
Greetings	15
News from UNWLA Headquarters	15
Luba Bilowchtchuk. UNWLA Student Sponsorship Program's Ideals and Goals.	16
Martha Bohachevsky Chomiak. Marrinelle Sullivan, a Friend of the UNWLA	20
Tamara Stadnychenko. A Thanksgiving Tale.	20
Христя Навроцька. Наше харчування	23
Дописи округ і відділів	24
Пожертви	29
Нашим дітям	34
Посмертні згадки	36

Ілюстрації Зоряни Сохачької
Illustrations by Zoriana Sochaczka

Митрополит Андрей Шептицький.
Metropolitan Andrey Sheptytsky.

Головний редактор — **Ірена Чабан**
 Мовний редактор — **Роман Юрєвич**
 РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ
Анна Кравчук — з уряду
 (Голова Союзу Українок Америки)
Марта Богачевська-Хом'як
Анна-Галія Горбач
Іванна Рожанковська

РЕДАКЦІЯ
 108 Second Avenue
 New York, NY 10003
 (212) 674-5508
 Fax: (212) 254-2672
 Адміністратор — **Наталія Дума**

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly —
 except Aug. by Ukrainian National Women's League of
 America, Inc., 108 Second Avenue, New York, NY 10003.
 ISSN 0740-0225

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. Copyright 1994 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.

Postmaster: send address changes to "OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

ГОЛОВНА УПРАВА СУА

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
 Лідія Бурачинська
 Іванна Рожанковська
 Марія Савчак

ЕКЗЕКУТИВА

Анна Кравчук	— голова
Ольга Тритяк	— 1-ша заступниця голови
Наталія Данипенко	— 2-га заступниця голови для справ організаційних
Марта Богачевська-Хом'як	— 3-тя заступниця голови для справ культури
Ірина Куровицька	— 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Іванна Ганкевич	— протоколярна секретарка
Варка Бачинська	— кореспонденційна секретарка
Рома Шуган	— скарбничка
Таїсса Турянська	— фінансова секретарка
Лідія Білоус	— вільний член
Софія Геврик	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Люба Фірчук	— музейно-мистецька
Ока Грицак	— виховна
Лідія Черник	— суспільної опіки
Люба Більовщук	— стипендій
Олена Бобиляк	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Наталія Гевко	— Дітройт
Оксана Фаріон	— Філядельфія
Надія Савчук	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Ярослава Мулик	— Нью Джерзі
Іванна Шкарупа	— Огайо
Анастасія Харіш	— Чикаго
Люба Кінах	— Нова Англія
Наталія Кушнір-Верзол	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич	— голова
Марія Томоруг	— член
Розалія Полчі	— член
Марія Дорожинська	— заступниця
Лідія Фіцалович	— заступниця

Ольга Рибаків — парламентаристка

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА
 108 Second Avenue
 New York, NY 10003
 (212) 533-4646
 Директор — **Омеляна Рогожа**
 Години урядування:
 від 10:00 до 4:00 по поп.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА
 UNWLA Inc. Scholarship Program
 P.O. Box 172
 Holmdel, NJ 07733
 (908) 888-0494
Luba Bilowchtchuk

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ
 Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W24HG
 England

АВСТРАЛІЯ
 Postup Ukrainian Cooperative
 Trading Society Limited
 928 Mount Alexander Rd.
 Essendon, 3040,
 Australia

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
 203 Second Avenue
 New York, NY 10003
 (212) 228-0110
 Fax (212) 228-1947

НЕ ПОКИДАЙ СВОЙОГО НАРОДУ

Ти належиш до Українського Народу. Відректися свого народу — це річ нечесна, тим більше тоді, коли спонукою до того, як звичайно буває, є матеріальна користь, наприклад, одержання посади, вища платня, бажання приподобитись можним цього світу і тим зискати протекцію і т. п. Той, хто в такий спосіб покидає рідний нарід, заслуговує на погорду, і то не лише в своєму рідному народі, але й у народі, що до нього він перейшов. Чесні люди — не будуть його шанувати, а й він сам, такий відступник, у глибині свого серця буде себе стидатися. Закиди совісти в такої людини нераз є причиною того, що вона, наперекір своїй совісті, робиться ворогом власного покинутого народу і стає в ряди тих, що його переслідують. Тому держися того народу, в якому Господь Бог покликав тебе до життя. Держися свого, рідного народу навіть і тоді, коли одруження злучило тебе з особою іншої національності.

Митрополит Андрей Шептицький.

Молитовник "Господи, воззвах к Тебі".

о. ВАСИЛЬ ЦИМБАЛІСТИЙ, ЧСВВ

50-РІЧЧЯ СМЕРТИ СЛУГИ БОЖОГО АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО, ЧСВВ

Першого листопада ц. р. проходить 50-річчя смерті великого духовного провідника українського народу — Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького. Хоч уже пройшло півстоліття від його смерті, але пам'ять про нього не зникає, а переходить з покоління в покоління, здійснюючи слова Святого Письма: "Пам'ять праведника житиме вічно".

Наша Греко-Католицька Церква невдовзі після смерті Слуги Божого Митрополита Андрея почала свою тернисту дорогу. Під безбожним більшовицьким комунізмом вона пробула понад 40 років у підпіллі серед жорстокого переслідування. Щойно тому чотири роки, з Божого провидіння, вона здобула свободу. Тепер вона приготується до святкування 400-річчя Берестейської Унії. Берестейське поєднан-

ня 1596 року приєднало значну частину нашого народу знову до Вселенської Католицької Церкви — під провід Христового Намісника Римського Архидієєрея Папи Римського, згідно з бажанням Христа Спасителя. Відхилення української Церкви від Апостольської Столиці сталося не з власної волі нашого народу, який прийняв Христову віру ще перед церковним розбратом 1054 року.

Чотирислітня історія Берестейського поєднання з Апостольським Престолом дала нашій Греко-Католицькій Церкві та нашому народові трьох великих церковних провідників: Митрополита Йосифа Веляміна Рутського, святого священомуч. Йосафата Кунцевича та Митрополита Слугу Божого Андрея Шептицького. Ці три велетні духа, що своїм життям і

ділами збагатили нашу Церкву — це сини Чину Святого Василя Великого. Своєю працею і своїм праведним життям вони по-геройськи засвідчили вірність Христовій Церкві та стали вірними захисниками Берестейської Унії, згідно з бажанням Христа Спасителя: "Щоб усі були одно" (Ів. 17, 21).

Однак присвятімо нашу увагу незрівнянній постаті Слуги Божого Митрополита Андрея. Він від ранніх своїх літ був людиною справжнього Божого поклику до великої місії в нашій Церкві. Подібно, як святий Василій Великий, він походив із багатой, високоосвіченої, релігійної та традиційної української родини Шептицьких.

Від дитинства Роман чув у своєму серці голос Божого поклику. Незважаючи на деякий опір свого батька, графа Шептицького, він відчував нестримне бажання стати монахом василіянином. Його замір піддержувала його побожна мати Софія, з роду Фредрів.

Отже, Роман походив із графського роду, перед яким блистіла світська кар'єра, але, почувши в своєму серці Божий поклик до служіння Богові, незважаючи на всі свої фізичні, духовні, інтелектуальні прикмети та родинний матеріальний добробут, не завагався покинути все і піти за Божим покликом, стати монахом василіянином та посвятити свої великі здібності своїй Церкві та своєму народові.

Як колись євангельський юнак, почувши в своєму серці Божий поклик до кращого життя, Роман спитав Христа: "Господи, чого бажаєш, щоб я вчинив?" А Господь відповів йому в його душі: "Покинь батька й матір, братів і свій дім, свій обряд, свої звичаї, іди до нового життя, до чужих людей та візьми мій хрест на свої рамена. Ззнаєш посуджень, підозріль, людської погорди, але іди за мною, бо я тебе кличу і служитимеш мені аж до смерті, а може й мученицької". Хоч Роман був багатий, Божий поклик, не засмутив його. Він радо рішився піти дорогою богопосвятного життя. Цей Божий поклик став ціллю його життя.

Під час однієї із своїх подорожей, перед Службою Божою в Устробній, Роман признався своїй матері: "Мамо, я вже постановив, що буду василіянином, напишу до тата і вступлю до новіціату".

Задум стати василіянином не сходив із думки Романа. Відвідавши Добромильський монастир 21 червня 1887 року, він писав у листі до своєї матері: "Дорога мамо! Ось я вже у Добромилі й чуюся такий щасливий, такий спокійний, що не можу навіть сумніватися, що тут є моє властиве місце. Отець Яцковський приїхав до Добромиля зі мною вчора пополудні. Після вечері я познайомився з василіянами, які зробили на мене дуже гарне враження, почувуюся тут немов би в себе дома. Я очарований Добромилем і василіянами, можу лише дякувати Господеві за це. Він такий добрий для мене".

Наступного року в Римі, під час авдієнції, Свя-

тіший Отець Папа Лев XIII, довідавшись від мами, що Роман хоче стати монахом, сказав до Романа: "Отже, Ви хочете стати монахом?" Роман відповів: "Так, Ваша Святосте, я хочу стати василіянином". — "Це тишить мене! Чи давно вже відчуваєте це покликання?" — "Майже від дитинства".

Врешті ця давня мрія 23-річного Романа стала дійсністю. 28 травня 1888 року він вступив до новіціату в Добромилі. Чотири роки пізніше, 10 вересня 1892 року, він, як новоіерей о. Андрей, у рідному селі Прилбичах відправив свою "приміцію" — першу урочисту Службу Божу. Незабаром потім настоятелі призначили його магістром добромильського новіціату — щойно відновленого Василіянського Чину, а відтак ігуменом монастиря св. Онуфрія у Львові.

Після шістьох років ревної душпастирської праці о. Андрей Шептицький на 34 році життя став єпископом Станиславівської єпархії. З яким ставленням новий Владика почав своє пастирське служіння свідчить його перше звернення до вірних Станиславівської єпархії:

"Я з приказу Христа маю бути не тільки вашим братом, але вашим пастирем, вашим батьком; маю лише для вас жити, для вас із усього серця, з усієї душі працювати, для вас посвятити все моє життя, та за вас, як буде потрібно, життя своє покласти".

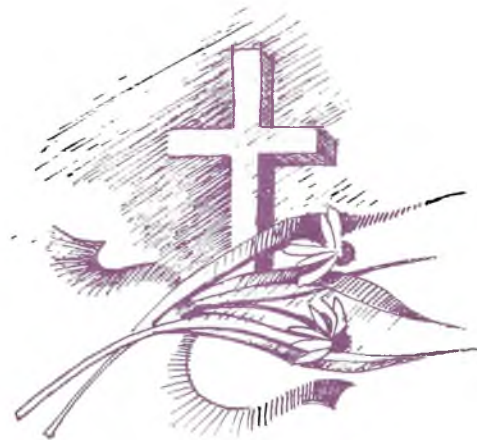
Вірні Станиславівської єпархії недовго раділи своїм молодим і ревним пастирем, бо після смерті митрополита Юліяна Куйловського, на початку 1901 року, Владика Андрея Святий Отець Папа Лев XIII призначив митрополитом Львівської Архиепархії. Тут протягом 44 років Митрополит Андрей розгорнув своє зразкове служіння, яке обнімало всю Українську Католицьку Церкву в Україні та й на поселенні. Він двічі, в 1910 і 1922 роках, відбув пастирську "візитацію" серед наших поселенців у З'єднаних Штатах Америки і Канади, а в 1923 році серед наших вірних у Бразилії та в Аргентині.

Як людина Божа, яку Господь вибрав і послав до великого діла, він протягом усього свого життя був справжнім слугою Божим, своєї Церкви і свого народу. У цьому йому допоміг його широкий світогляд, який охоплював усі потреби Церкви і народу, його сильна воля, невтомна активність, непохитна відвага, неугасимий ентузіазм, організаторський талант та письменницька здібність.

Головним рушієм його діяльності було, передусім, його духовне і чеснотливе життя, яке видніє в його різноманітних, зокрема душпастирських, посланнях. У всіх ділянках він проявив себе ревним пастирем, що готовий був кожної хвилини віддати своє життя за Церкву та за свій народ. Своїм праведним життям він здобув собі признання й пошану не тільки серед свого духовенства та вірних, але теж серед людей інших віросповідань та політичних течій. Як душпастир і провідник, він був чуйний на кожную

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою
з членками Союзу Українок Америки
і українською громадою,
що 17-го жовтня відійшла у вічність
після довгої і важкої недуги, проживши 89 років,
св. п. НАТАЛІЯ
зі СТЕФАНІВИХ ОСІНСЬКА-ЧАПЛЕНКО
Почесна членка Союзу Українок Америки,
голова округи Нью-Йорк (1964—1966),
культурно-освітня референтка
Головної Управи СУА (1955—1959, 1968—1971),
автор статей в журналі "Наше Життя" і видань СУА.
Голові СУА Анні Кравчук, дочці покійної, і родині
висповнюємо щире співчуття.

Головна Управа Союзу Українок Америки
Редакційна Колегія журналу "Наше Життя"

людську недолю. У його єпископській палаті серед найтяжчих воєнних часів усі шукали й знаходили зрозуміння і захист. Виступав на захист євреїв у своєму листі до Папи Пія XII; протестував проти нищення в Польщі Української Автокефальної Православної Церкви та уболівав за свій бідний народ, бо відчував і бачив його тяжку недолю. Свій драматичний лист до Папи Пія XII з 29-го серпня 1942 року про захист євреїв Слуга Божий закінчує ось так: "Схиляючись до стіп Вашої Святости, прошу апостольського благословення моему бідному народові, бідному духовенству моєї бідної єпархії і моїй недостойності".

Наприкінці свого життя, яке цілковито посвятив, щоб вірно служити Церкві та своєму дорогому народові, умираючи, Слуга Божий передбачував близькі трагічні переживання нашої Греко-Католицької Церкви та всієї України, а після того світлу майбутність нашої Церкви й України.

Лежачи спокійно, із заплученими очима, Слуга Божий Андрей почав молитися, відчинив очі та почав до всіх нас говорити:

"Наша Церква буде знищена, розгромлена більшовиками. Але ви держіться, не відступайте від віри, від святої Католицької Церкви. Вона буде гарніша, величавіша від давньої, буде обнімати весь наш народ.

Україна звільниться зі свого упадку та стане державою могутньою, з'єдиноюю, величавою, яка буде дорівнювати другим високорозвинутим народам. Мир, добробут, щастя, висока культура, взаємна любов і згода будуть панувати в ній. Усе те буде, як я кажу. Тільки треба молитися, щоб Господь Бог і Божа Мати опікувалися завжди нашим бідним народом, який стільки витерпів, і щоб ця опіка тривала вічно. Прощаюся з вами. Будьте сильні і стійкі в вірі, витривалі і ревні в служінні Господу Богам".

Після того віщування, як твердить о. д-р Йосиф Кладочний, який був наочним свідком смерті Митрополита, Слуга Божий, хоч ще жив кілька годин, "уже більше не промовив ані слова".

З такими пророчими словами на устах закінчив своє праведне життя Слуга Божий Митрополит Андрей, якого Господь послав нашій Церкві, щоб приготувати її до трагедії комуністичного переслідування. Нам треба сильно вірити, що так як здійснилася перша частина цього віщування про знищення нашої Церкви й України, так тепер чудно вже почалося відродження нашої Греко-Католицької Церкви та відродження Української Держави, для якої, згідно з віщуванням Слуги Божого Андрея, прийде світла майбутність, так що наша Церква і держава обійматиме весь український народ.

"Світло", ч. 11, листопад 1994 р.

УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ

Одним з наслідків нового контексту після проголошення незалежності України є можливість якнайкраще використовувати потенціали. Невідкладною справою є перегляд та визначення концептуальної основи і напрямку українських студій (українознавства) на всіх рівнях освіти в межах та поза межами України.

Нема сумніву, що розвиток українських студій за межами України в цьому столітті відіграв вирішальну роль у зберіганні полум'я української ідентичності та культури — вид вічного євшан-зілля. Рівно ж гідний похвали факт, що українські студії були створені та розвивалися у несприятливих фінансових умовах.

Маніпулювання українськими студіями в Україні, які проводила влада, мали жахливі наслідки і створили складні проблеми, що їх треба негайно розв'язувати. Крім того, майже нема українських студій в республіках колишнього Радянського Союзу. До речі, це парадокс так званої рівноправності націй: російські студії є по цілому колишньому Радянському Союзу, а студій інших республік не існує.

Поперше, треба розглянути визначення українських студій і разом з тим, на мою думку, розглянути, як спостерігається чи розуміється українські студії в контексті кінця ХХ ст. Сьогодні явний факт, що лише традиційні гуманітарні науки вже не є єдиною площиною студій окремих країн або регіонів у провідних університетах та наукових інститутах по цілому світі. Фактично, площини ці звичайно зв'язані з такими предметами як економіка, міжнародні відносини, стратегічне планування, охорона середовища та екологія і використання природних ресурсів, соціальне чи громадське планування. Ці предмети є рівно ж суттєвим культурним, історичним та необхідним мовним знанням. Хто сьогодні працює над заснуванням та розвитком українських студій, постійно спостерігає, що зміна підходу та розширення студій є необхідними у світі, в якому зростає складність та конкуренція між націями. Маю на увазі не лише коротко- та середньострокове планування освіти, а особливо довгострокове, враховуючи прогрес людського знання в наступному столітті.

Отже модернізація концептуальних засад та визначення українських студій є *sine qua non*¹ скрізь. Проте я хотіла б ствердити, що це ще важливіше в Україні. Крім того, ця можливість модернізувати та розвивати українські студії передбачає масштабні спільні зусилля. Правда теж, що треба використовувати кожну

нагоду, щоб українські студії творили основну складову частину найголовніших освітніх та наукових програм університетів та інших академічних установ. Це вирішальний момент, який треба використати якнайкраще. Не можна пропустити чи змарнувати таку єдину нагоду.

Проте перед тим, коли будемо починати програму модернізації, треба розглянути та оцінити ряд факторів. Одним з них є саме оцінення різних історичних та соціо-культурних контекстів і ситуацій, в яких українські студії розвивалися. Треба пристосовувати програми до різноманітних контекстів, де українські студії можна створити або де їх можна розвивати та удосконалювати. Цим також розуміється, що підходи для кожної країни чи навіть регіону будуть обов'язково відрізнятися. Хочу навести приклад з двох частин світу, про які в мене є чималий досвід.

Конституція Паранського федерального університету у Бразилії визначала, що одна ціль університету — це на початку цього століття — вивчення мов південної Бразилії. Це представляло конкретну можливість використання існуючих структур та системи на розвиток українських студій, що започаткувалося при кінці 1984 р. Програма університету передбачала, що який-небудь член університетської громади чи громади взагалі міг бути студентом, та це означало одночасно, що майже повне фінансування цих студій мало бути гарантоване державним бюджетом на освіту. Додаткова підтримка з інших джерел вважалася бажаною, але не обов'язковою, щоб створити українські студії. Пояснення цього логічне: те, що творить інтереси країни, має бути фінансоване національним бюджетом. До того часу заможніші бразилійські українці або бразилійці українського походження не зорганізували ніякої фундації, щоб фінансувати курси чи дослідження в університетах, хоч варто згадати, що в Бразилії не платиться за вищу освіту.

Ще один дуже важливий фактор у Бразилії — це те, що російські чи радянські студії були там рідкісними після революції 1964 р. Уряд (диктатура) після революції забороняв комуністичні ідеї та комуністичну діяльність і тому радянські студії майже не розвивалися. У тих місцях, де радянські студії появилися пізніше (особливо в Сан Павло і Ріо-де-Жанейро), там вони були обмежені — це були російські радянські студії, а слов'янських формально не існувало. Це значно полегшило працю започаткування

українських студій. Паранський федеральний університет має таку структуру, де можна повністю розвивати українські студії. В університеті Бразилії існує курс порівняльної слов'янської літератури, в який входить і українська. Інші університети Бразилії теж цікавляться створенням якоїсь форми українських студій.

Другий приклад стосується зовсім іншого аспекту. Традиційно у Великобританії російські студії, що існували до революції 1917 року, перетворилися у радянські. Тепер можна сказати, що цей процес повернувся до попереднього стану — більшість радянських спеціалістів стали спеціалістами російських студій, але є явний брак спеціалістів республік колишнього Радянського Союзу. У Великобританії, що давно стала інтелектуальним провідним центром Європи, є дуже мало тих, які цікавляться українськими студіями. Нема потреби тим, що захищають та створюють студії нових країн-держав, тепер бояться російської монополізації навчання та науки на кожному рівні. Можна сказати, що така ситуація існує і в інших країнах Європи.

Європа мала б бути провідною силою розвитку українських студій саме тому, що Україна є в Європі. Це потрібне і Україні, й Європі. Особливо тоді, коли Україна стає асоціативним членом Європейської Економічної Співдружності (яку б форму ЕЕС не мала). Негайно потрібне детальне знання про Україну скрізь у світі.

Частина Північної Америки, де найбільш розвинулися українські студії, можливо, відіграватиме важливу роль тепер. У першу чергу допомагати місцевим університетам та науковим інститутам розвивати свої відділення українських студій, а також надавати допомогу та співпрацювати з іншими регіонами у розвитку українських студій. Це також означає використовувати тих експертів, що живуть чи працюють окремо, чи тих, що мають вплив на внутрішні програми в тих місцях, де українські студії будуть започатковувати.

Думаю також, що дотепер не зверталось уваги на дуже важливу частину світу — Близький та Далекий Схід. Думаю, що є достатні соціо-політичні, економічні та культурні підстави для створення українських студій у тих частинах світу.

Ще один фактор. Це не менш важлива принципова засада. Треба організувати кампанію усвідомлення громад та урядів, щоб переконати тих, що пригтовляють нові наукові чи навчальні програми, що інвестиції кожної держави є необхідні саме через те, що кожна держава мусить знати про Україну, бож Україна є важливою країною не лише в Європі, але також представляє інтерес для цілого світу. Іншими словами, країни чи держави не можуть сподіватися, щоб діаспора фінансувала українські студії скрізь. До речі, це має бути найважливішим завданням Укра-

їни: своїми Міністерством закордонних справ, Міністерством освіти та Міністерством культури має сприяти створенню та розвитку українських студій. Нічого не допоможе якійсь країні вічно скаржитися, що ніхто про неї не знає, чи всі дуже мало знають, коли та країна не готова вкладати зусилля та ресурси, щоб така інформація і знання існували.

Ідеально така ситуація була б найкориснішою: в кожній країні, де Україна має дипломатичне представництво чи де плянує мати, там треба, щоб хоч у найголовнішому університеті та науковому інституті існували українські студії. Це підвищить рівень зв'язків України з тими країнами та сприятиме розумінню України як цілого. Крім того, необхідно, щоб ці українські студії завжди склалися з української мови та інших предметів, щоб виправити ситуацію, яка існує навіть в Україні, де треба якнайкраще та найскоріше запроваджувати українську мову для всіх рівнів суспільного життя, бож існує складна ситуація після віків мовного плянування і "двомовності". Та "двомовність" в Україні і в неросійських республіках колишнього Радянського Союзу була програмою мовного плянування запровадження російської мови як *lingua franca*? і таким чином російська витісняла та замінювала національні мови, хоч Т. Шевченко, О. Потебня та інші діячі минулого століття виступали проти цього. Постійне звуження використання української мови — використання лише в обмежених площинах діяльності — постійно принижувало престиж української мови.

Стан і статус української мови дуже мене тривожать, як і українських студій в Україні. Кожний раз спостерігаю збільшення того, що я систематично описую чи визначаю, як "етнографічні студії" чи етнографічний матеріал. Ось прикладом цього є дивний предмет з дивною назвою "народознавство", який ніби тепер замінює лекції політики (ідеології). Але ніколи не можемо забувати, що етнографічний матеріал ще не є національним матеріалом у нації-державі. Багато дослідників та науковців зібрили чимало про українську інтелектуальну історію, але, на превеликий жаль, це ще не перетворилося у знання національного минулого та національної культури. Систематичне вичищування текстів цензурою створило масштабну "неофіційну" історію, яку ще треба відкрити, та треба, щоб вона була доступною народові перед тим, як ця історія, може, перетвориться в національну свідомість.

Цей перехідний час виявляє безмежні можливості, щоб Україна перетворилася в одну з найголовніших країн колишнього Радянського Союзу — саме через те, що Україна має добре географічне, стратегічне та освітнє розташування. Але одночасно існує небезпека — загроза від способу мислення: байдужість до ситуації, летаргія, брак рішучості та брак самокритичної оцінки.

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

ЩИРО ДЯКУЄМО

Окружній Управі Відділів Союзу Українок Америки в Нью-Йорку, яка склала **250.00 дол.** на уфундування однієї сторінки в "Нашому Житті" і **250.00 дол.** на Фонд Репрезентації США.

Річне засідання Головної Управи США відбулося 22-23 жовтня ц. р. Головні ухвали:

- У 1995 році Союз Українок Америки відзначить 70-ліття своєї організації.
- 2 квітня 1995 року відбудуться поминальні Богослужіння в пам'ять померлих членок США.

В РОЧЕСТЕРІ У КВІТНІ 1993 РОКУ ПОМЕРЛА УЧИТЕЛЬКА ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ПОКРОВИ **БЛ. П. НІНА ТИХОНЕНКО**. ХОЧ ВОНА НЕ БУЛА ЧЛЕНКОЮ США, У СВОЄМУ ЗАВІЩАННІ ЗАЛИШИЛА 25% СПАДЩИНИ ДЛЯ 47-ГО ВІДДІЛУ США В РОЧЕСТЕРІ. УПРАВА ВІДДІЛУ ПРИЗНАЧИЛА **1000.00 ДОЛ. НА ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ І 5000.00 ДОЛ. НА ЗАПАСНИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"**.

ЩИРО ДЯКУЄМО УПРАВІ 47-ГО ВІДДІЛУ, А СВІТЛА ПАМ'ЯТЬ НІНИ ТИХОНЕНКО — ПАТРІОТКИ І ГРОМАДЯНКИ — ЗАЛИШИТЬСЯ У ПАМ'ЯТІ ЧЛЕНСТВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ.

Треба детально опрацювати та визначити пріоритети українських студій на теперішній час і на майбутнє. Треба обов'язково забезпечити фінансову підтримку кожній установі та кожному індивідуумові, хто присвячує час та силу на розвиток українських студій. Слушна тут метафора з економіки: підприємство українських студій у ринковій економіці створює гарні можливості доходу — прибутку капіталу, але щоб цей "продукт" існував, треба забезпечити якість продукту. Найбільш успішні підприємства зберігають та захищають якнайвищий стандарт якості, бо в сьогоdnішньому світі не вкладається капіталу в неякісні продукти чи товари.

Сьогодні спостерігається у світі освіти та культури втрата добрих традиційних вартостей і доцільності діяльності. Ті, що захищають високий рівень науки, освіти та культури часто викликають на себе жорстоку критику. Правда, що висока наука, освіта і культура вимагають більше зусилля і треба на це присвятити більше праці і часу. Коли відстоюється якість, коли розгляд наукової та освітньої праці перетворюється у вид кари, коли змагання досягнути найвищій та найякіснішій параметри не має вже сенсу, тоді панує влада гіпокритів та зароджуються гетто. До речі, гетто гарантують та захищають різні види цензури знання, творчості та ініціативи. Це про якість та стандарти.

Крім того, коли розглядаємо українські студії по

• XXIV Конвенція США відбудеться в 1996 році у Філядельфії.

25 жовтня 1994 року Екзекутива США надіслала листа до президента телевізійної мережі з протестом проти передачі CBS 23 жовтня в програмі "60 хвилин" "The Ugly Faces of Freedom".

Річне засідання СФУЖО відбулося 28-30 жовтня ц.р. в Торонті, Канада. Від США брали участь: Анна Кравчук, Ольга Тритяк, Ірина Куровицька, Варка Бачинська і Марія Крамарчук, а також членки США, які входять до управи СФУЖО: Наталія Даниленко, Ольга Ставнича, Ірина Руснак і Христя Навроцька. Делегатки і гості репрезентували 8 країн.

Конгрес СФУЖО відбудеться у 1997 році — у 50-ліття заснування Федерації.

1995 рік проголошено роком дитини.

цілому світі, треба врахувати ще одну складову частину — це така частина, що не завжди явна: це етика. Треба завжди думати про етику здорової наукової та академічної діяльності. Деякими темами, пов'язаними з цим компонентом етики, є псевдоакадемічна діяльність, перекручення оригінальних текстів або даних на певні цілі, "запозичення" знання без покликування чи дозволу автора, приниження та цензура знання тощо.

Ідеал поліпшення людських знань треба зберігати в українських студіях, щоб людські знання лише розвивалися постійною перевіркою та конфронтацією знання. Будемо кращими людьми та кращими професіоналами, якщо знатимемо більше про себе та коли готові на постійний розвиток самих себе, на покращення самих себе, — можливо, надхненням чи шляхом таких принципів, які знаходимо у спадщині Г. Сковороди.

Ще раз хочу підкреслити: поперше, українські студії мають бути найголовнішим пріоритетом тим, кому Україна дорога; подруге, треба розглянути визначення всього того, що спостерігається як українські студії; потретє, треба призначити набагато більше ресурсів (людських та матеріальних) для розвитку українських студій у рамках параметрів найвищих міжнародних стандартів якості разом з необхідними основними принципами етики.

Представниці Союзу Українок на Міжнародному Жіночому Суффражистському Альянсі у Берліні 1929 року (зліва): Ірина Павлюковська, Ольга Коновалець, Мілена Рудницька, Олена Федак-Шепарович, Ольга Островська (кореспондентка популярного жіночого німецькомовного журналу).

Berlin 1929. Delegates from Sojuz Ukrainok at the International Women's Suffrage Alliance. From left: Iryna Pavlykowska, Olha Kopovalec, Milena Rudnytska, Olena Fedak-Sheparowych, Olha Ostrovskaya.

ЧИ СПРАВДІ ВІД МІЛЕНИ ДО АТЕНИ?

Вразив мене якось надто гучний заголовок статті Наталії Денис у відомому львівському часописі "За вільну Україну", де вже на початку заложена полярна межа постатей, що обмежують відрізок часу довжиною у 60 років і сугерують брак ще якихось значних особистостей в тому часі і між тими епохальними мірилами "старозавітності" і ери "Нового завіту". Власне той заголовок насуває хвилю роздумів над короткотривалістю людської пам'яті, щодо доленосних подій, де одні залишаються з тих чи інших причин у zenіті слави, гідно занесені на скрижалі історії, а ті, що зробили свою справу у визначеній стратегії подій, можуть спокійно відійти у непам'ять, коли звучать ювілейні дзвони 60-их роковин Першого Жіночого Конгресу у Станиславові. Де ж у величавій програмі, доповідях, зустрічах, захоплюючих поїздках, серед статей у нашій пресі знайшовся б хоч клаптик місця, аби згадати тих, що готували цю подію, ювілей якої так пишню обходили цього літа в Івано-Франківську?

Якось прикро стає від того, що у соту річницю від дня народження тієї, яка вірно стояла за кермом Союзу Українок пліч-о-пліч з Міленою Рудницькою та була її заступницею і найближчою співробітницею, а передусім пресовим речником, як редакторка двотижневика "Жінка" в усі роки його існування, членом Президії Жіночого Конгресу у Станиславові, секретарем його Ділового Комітету, цю людину забуто, стерто зі свідомости сьогоднішнього зорганізованого жіноцтва. Вона, Олена Федак-Шепарович, що, крім відданости у праці для Союзу Українок, була ще і моєю мамою, просто викинено зі суспільної свідомости.

Чи це випадковість, що так її забули навіть тепер, відзначаючи 60-річчя Жіночого Конгресу, а тим самим і праці Союзу Українок, на вітвар якої вона поклала шмат свого життя?

Мені довелося ще молодою дівчиною переживати цей великий момент в історії жіночого руху в Галичині, а передусім в історії Союзу Українок, але все ж дуже добре врізалися в пам'ять довгі місяці приготувань до Конгресу, постійна відсутність мами в домі, її поїздки на засідання до Станиславова, а відтак всеціле заабсорбовання у дні Конгресу. Перетомлена до безтями, тримаючи усі нитки організаційної підготовки у своїх руках, мама все ж таки переживала радість, що цей Конгрес був справді успішним, а передусім, що в ньому так активно і численно виступила також наша українська селянка. Серед її упорядкованих перед смертю паперів, що лежать облобом у шухлядах бюро в моєму домі, я знайшла старанно складені сторінки машинопису з резолюціями Світового Конгресу Українського Жіноцтва у Станиславові з 27-го червня 1934 р. Перечитую їх сьогодні, згадуючи день уродин мами, і з подивом стверджую, які актуальні та політично зрілі були вони в порівнянні з не одними резолюціями, що їх сьогодні схвалюють на різних жіночих з'їздах. Вже перша з них п. н. "У справі положення українського народу та в справі його консолідації" була б сьогодні дуже на часі. Чи не можна б було повторити домагання жінок щодо "повної ліквідації розбіжностей між громадянами різних українських територій та до внутрішнього розоруження", а далі домагання до "усіх українських політичних партій заключення між собою громадського мира, усунення міжпартійної боротьби з терену національних установ, злагіднення тону пресової полеміки та взагалі підпорядкування партійних інтересам інтересам нації"? Цікаво, чи хтось у Станиславові 7—12 липня цього року згадав і цитував ці давні резолюції і ставив їх у приклад? Чи були використані ці матеріали хоча б в одній із 30 доповідей, які були у програмі?

Олена Федак-Шепарович.

Olena Fedak-Sheparowych.

Пригадую, як дбайливо та з яким вкладом часу президія опрацьовувала ці резолюції, що мали відношення до всіх ділянок українського життя не лише політичної, але й церковної, шкільної, національного виховання, організацій жінок, моралі, родинного життя, суспільної опіки, плекання здоров'я та інших ділянок, і як багато було в них заложено думок і праці моєї мами. Для мене назавжди залишиться почуття, що Союз Українок та праця в ньому були від часу першого з'їзду, який вона підготувала у 1921 році, до його розв'язання польською владою в 1937 році, для неї найважливішою метою та виповнюючим змістом її життя. Як вірна товаришка Мілени Рудницької і її права рука у всіх починах, вона включилася також у політичне життя в 1928 році як член Української Національно-Демократичної Організації і стала членом езекутиви аж до славного 1935 року, коли її разом з іншими жінками виключили з партії через бойкот виборів Союзом Українок. А тоді, в останні два роки перед Другою світовою війною, вона стала членом "Міжпартійного Комітету", що нормував у Львові українське життя, і там також стояла поруч М. Рудницької аж до вибуху війни, що перекреслила цілу дальшу працю як політичну, так і жіночої організації.

Коли нині читаємо про кожний, навіть незначний виступ репрезентанток українських жіночих організацій на міжнародних форумах, ніхто напевно не знає, що О. Федак-Шепарович саме як заступниця голови СУ і добрий знавець чужих мов виступала як делегат СУ на двох міжнародних конгресах — у Парижі 1926 і в Берліні 1929 року та на Міжнародному Конгресі Жіночої Кооперативної Гільдії у Відні 1932 року. Значить історія міжнародних зв'язків не розпочинається сьгоднішніми "активістками", а сягає ще передвоєнних років — між Міленою і Атеною простір

і час були виповнені по вінця.

Мама, переїхавши з нами до США, працювала перші важкі роки наших початків тут спершу як служниця, зовсім не соромлячися такого "товариського" становища, а відтак, після нашого поселення в Бабилоні, стала україномовною секретаркою відомого українського винахідника і мільйонера Володимира Джуса, якого зуміла перекопати у важливості купівлі Українського Інституту Америки у престижівій дільниці Нью-Йорку, поблизу Метрополітального музею і Центрального парку. До громадської праці, а передусім до праці в жіночій організації, вже не повернулася і мала на це причини, які не дуже виявляла, а я, зайнята всеціло працею в Пласті, якось ніколи не знала докладно перебігу конфлікту між давніми членками СУ зі Львова і проводом СУА в США. Може тут криється причина тієї дивної амнезії і замовчування?

Щось, однак, мусіло маму дуже заболіти та розчарувати, коли у своїй останній журналістичній праці-споминах, що їх написала для внучки, але не бажала опублікувати окремим виданням, про довголітню віддану працю в Союзі Українок, яку виконувала на громадських засадах, але так ретельно, як інші не виконують і за платню, навіть не згадує. Зате пише багато і вичерпно про свою діяльність в часі Першої світової війни, коли, будучи студенткою працювала в жіночому комітеті допомоги раненим і полоненим, в часі боїв за Львів 1918—19 рр. — секретаркою Жіночої Секції Червоного Хреста, а у березні 1919 р. дістала почесний пост відпоручниці Ради Державних Секретарів ЗУНР для справ Червоного Хреста та в тому характері відвідувала табори українських полонених в Домбю та Вадовичах і переговорювала з відпоручником Міжнародного Червоного Хреста. Здається, з цих постів у такому молодому віці була дуже горда, а також із своєї журналістичної праці, до якої професійне знання здобула, студіюючи журналістику в Берліні.

У своїх спогадах багато місця посвячує родинним стосункам. Дівоче прізвище Федак вона, найстарша дочка славного адвоката Степана та Марії з Січинських, носила постійно, аж до смерті, а родинне пов'язання з ОУН і УВО (дві молодші сестри були замужем: Ольга — за полковником Коновальцем, а Софія — за полковником Мельником) дало їй можливість і на тому полі не одне знати та зробити. Із цих споминів можна довідатися, що саме до неї прийшов після вбивства пол. Є. Коновальця Роман Шухевич з дорученням від проводу ОУН, щоб пол. Андрій Мельник негайно виїхав на Захід, тому що він призначений на місце провідника.

В архіві мами знаходжу багату переписку у справах ОУН із Ярославом Чижем, Осипом Навроцьким, Іваном Кедрином та іншими, а також оригінальні листи вуйка Євгена — все це, як і один повний

Ладя Могілянська
Ladia Mohylanska

НАТАЛІЯ КУЗЯКІНА

ЖІНКА, ЯКІЙ НЕ ПОЩАСТИЛО

З людей, які ще особисто пам'ятають радянські табори 20-их років, хто зна, чи й набереться нині десяток-другий? Спогади академіка Дмитра Ліхачова "Бесіди з минулих літ" (В-во "Наше наследие", Москва, 1993) чи не останнє публічне свідчення старої людини про ті часи.

Для нас книжка цінна тим, що кілька абзаців автор присвятив Ладі Могілянській, поетесі, яку разом з іншими чернігівськими й київськими інтелектуалами заарештували 1930 року. ГПУ замислило створити у затишному Чернігові контрреволюційне підпілля, нібито споріднене з СВУ. Талановита молодь дістала по 5—10 років таборів і помандрувала на Північ (В. Савенок називає цифру коло 170 осіб).

Так у соловецькому Кремлі з'явилася прикметна жіноча постать — блакитноока, струнка жінка у роз-

квіті сил, одягнена, за тодішньою модою, у коротку спідницю та білу блюзку з виложистим коміром "апаш". Коротка стрижка "фокстрот" підкреслювала енергійність її вдачі, та й минув їй тільки 30-й рік. Жила вона, певно, у жіночому двоповерховому корпусі (колись у ньому був монастирський готель) — пофарбований нажовто, він стоїть і досі.

Нова друкарка поспішала зранку на пристань, у великий будинок управління. Незабаром у цьому ж будинку Ладя Могілянська знайшла симпатичних їй людей — "контрреволюціонерів" (каерів), що працювали у кімнаті з дивною назвою "Крімкаб". То був кабінет вивчення кримінальних злочинців — щаслива форма фізичного й духовного порятунку для групи інтелігентів. А об'єктом їх соціально-психологічних досліджень стали переважно підлітки, молодь (шпана, блатні, вуркагани).

На той час особисте знайомство із "шпаною" стало для Ліхачова, як він згадує, великою емоційною травмою; побачивши, як по-звірячому живуть занедбані підлітки, він тяжко захворів. Не відаємо, яке враження справило середовище вуркаганів на Могілянську, та знаємо, у який спосіб вона рятувалася.

За словами Ліхачова, вона записувала пісні того середовища. "Жвава, метка, дотепна, вона захопилася піснями вуркаганів і відразу справила велике враження на нашу молодь. Поширилась хвороба, яку ми прозвали "ладоманією"... Я запам'ятав одну із записаних нею пісень "Стоїть фраєр на фасоні" (фраєр — засуджений за побутові злочини, непрофесійний злодій. — Н. К.), на мотив "Позабули та й кинули..." Цю пісню я звично наспівував".

Зусилля "Крімкабу" мали свої наслідки, підліткам, для яких перед приїздом Горького збудували новий барак, стало легше. Барак зберігся. Дивно нині виглядає ця дерев'яна розвалюха із телевізійними хрестами на даху, в якій і досі мешкають люди!

Образ ефектної, принадної жінки, як він запам'ятався Ліхачову, відповідав розквітові жіночих

річник "Жінки", що зберігся, це ж історичні матеріали, які ні в кого не будили і, як переконуюся, не будять найменшого зацікавлення.

Але, либонь, ці матеріали, як і цілий вклад праці мами у розвиток Союзу Українок, в успіх Жіночого Конгресу 1934 року, чи інше, нікому із тих, що тепер задивлені в себе і свою діяльність, не є потрібні.

Не дивує мене, отже, що мама з огірченням до всього виключила себе цілковито із якогонебудь громадського життя зі своїми 70-ми уродинами, і аж до смерті в 1982 р. прирекла себе до повної ізоляції, спілкуючись тільки з найближчими членами родини.

Її відхід з цього світу був також незаваженим. Відзначив його лише давній добрий друг пера ред. Іван Кедрин спомином на сторінках "Свободи", але ніхто із жіноцтва не згадав окремо цієї виїмкової жінки, що в ролі заступниці славної Мілени виконувала багато років величезну організаційну оранку на жіночому і громадського-політичному відтинку, цікава доля якої на тлі бурхливих подій з історії нашого народу якось вмістилася у тих сто роках, що минули від часу її народження. Чи це варто забути і загребати "ад акта" з заложення, що все почалося від Мілени, а продовжується тільки з ім'ям Атени?

чар Могилянської. Артистизм її натури дозволив їй прибрати саме ту форму, якої від неї вимагали обставини. Межа між грою, перевтіленням і справжньою суттю її істоти, мабуть, часом і для неї ставала умовною, невідчутною. Двері ж у глибини своєї душі вона, здається, закрила тоді намертво. Ані шпаринки не лишила цікавим очам.

Ні у тюрмі, ні у таборі про свої політичні справи люди не розводились, такий існував неписаний закон. Може й тому, та ще й з відстані років, Ліхачову здається, ніби йшлося про середовище Коцюбинського у Чернігові, де збирався гурток молоді, що його влада представила контрреволюційною змовою. Але ж Михайло Коцюбинський помер ще 1913 року...

А тим часом Ладя Могилянська належала як раз до українсько-петербурзьких пагінців роду Могилянських, як про це слушно писав Валерій Шевчук.

Троє братів Могилянських жили у Петербурзі: Петро — адвокат, Микола — керівник етнографічного відділу музею імператора Олександра III. Третій брат, майбутній адвокат і батько Ладі, — Михайло теж починав вчитися у столиці, але був виключений за політичну діяльність й мусів податись на південь.

Середовище Могилянських — політично помірковане (партія конституційних демократів, кадетів). Микола Могилянський, емігрувавши 1919 р., писав: "Рід мій — і батьків, і материн, — з південно-руських, малоруських чи українських фамілій... У слово "Україна" не вкладаю сепаратистських жадань, а, проте, не пов'язую його з поняттям "зради", як органічної, на думку багатьох, прикмети українства".

Михайло Мигилянський почав працювати у сфері українській ще до революції, а від 1917 року різко повертає саме на цей бік. Його дочка Ладя природно поєднує знання творів російських символістів і захоплення лірикою Тичини.

Що ж до побутового упередження ("український інтелігент-зрадник"), то його успадкувала радянська влада і для ГПУ воно стає міцною підпорою будь-яких обвинувачень. За політичне минуле й сучасну українську орієнтацію батька заплатили життям його діти, Ладя та її брат, що друкував поезії під псевдонімом "Дмитро Тась".

На Соловках у Могилянської ще жевріють надії. Тип перевихованої "каерки", та ще й поетеси, а до того ж і привабливої жінки, — цей тип саме на часі і дуже потрібний владі. Могилянська, артистично увійшовши у межі цього типу, виявляє чималу енергію. Вона їде у Ведмежу Гору, на будівництво каналу, що мав з'єднати Біле та Балтійське моря. Там, на ББК, за ретальну працю обіцяли скоротити присуди й навіть достроково звільнити "ударників". Могилянська працює у табірній газеті, друкує закличні вірші і восени 1933 року дістає звільнення (а мала ж 10 років!). Пощастило... Водночас їй пропонують їхати на будову нового каналу Москва—Волга.

Ліхачов, що мав 5 років і теж заробив собі значок "ударника" і звільнення, також дістав пропозицію працювати на тому каналі, у Дмитрові під Москвою. Він поїхав, подивився — і відмовився. Спокуса велика, бо фірма ГПУ захищала від можливого заслання і нового арешту, а хвиля терору наростала. Проте і спосіб порятунку виглядав аж надто небезпечним.

Могилянська погодилася жити у левовій пащі. Чому? Насамперед, бути російським чи українським інтелігентом у тих умовах, — велика різниця. Звільнений українець лишався потенційним зрадником. На Україні 33-го року лютував голодомор, про який під Москвою люди часто і не знали, а точніше — не вірили, вважали вигадками дикі чутки.

Куди ж вертати Могилянській? На вірну смерть? Так вона "добровільно", вільнонайманою — знову у таборі.

Поетеса видає збірку російських віршів "Два канали" (1935). Багато її пісень містить збірка "Музика траси" (1936). Ці книжечки любовно зібрав київський колекціонер Юрій П'ядик.

Могилянська продовжувала грати. Разом з нею у чернігівській справі проходив молодий композитор Михайло Черняк, вдвох вони працюють у Дмитровлазі: він пише симфонічні поеми (!), а вона тексти до закличних пісень.

Певно вона виробила у собі здатність збувати обставини. Коли треба — давала псевдонародні плякатні гасла, коли можна було забути про них — тонку пейзажну лірику.

*Ось і осінь... Стук
копит бадьорий...
Марить сад
шипшиновим кущем...
Ми скарбницю літа
тільки вчора
Відмикали золотим
ключем...*

Вдруге Могилянську заарештували в ніч на 12 травня 1936 р. Ліхачов пише, як нещодавно якийсь чоловік дістався до другої справи Могилянської (певно, вона у Москві) і показував звідти її останнє фото: "...обважніле обличчя, неохайна коротка стрижка. Ніщо вже не нагадувало ту ошатну Ладю, яка створювала на острові навколо себе атмосферу ладоманії..." Її тримали у тюрмі майже рік і розстріляли 6 червня 1937 р.

Спогади Ліхачова зберегли для нас в образі Могилянської відблиск жіночої принадної гри, яка привертала очі й серця до неї. Нехай і лишається вона у нашій пам'яті такою: стрункою, ефектною бльондинкою у білій блюзці. Вироблена форма, доки вистачало її сил, тримала не тільки її вірші, а й усю її істоту.

Доки вистачало сил...

КОНФЕРЕНЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ РАДИ ЖІНОК

*Президент Національної Ради Жінок США, друга заступниця голови Союзу Українок Америки Ірина Куровицька.
Iryna Kurovyskyj, President of the National Council of Women of the USA and Vice President of the UNWLA Inc.*

У Парижі, столиці Франції, 23—29 червня ц. р. відбулася 27-ма пленарна конференція Міжнародної Ради Жінок. Наради провадилися двома мовами — англійською і французькою. На конференцію з'їхали жінки з різних країн, щоб вибрати нову президентку та запланувати стратегію щодо поліпшення життя жінок у цілому світі.

На конференції у репрезентації Національної Ради Жінок США брали участь дві українки, членки СУА: Ірина Куровицька — президент МРЖ США і Марія Томоруг — скарбничка тієї організації. З Союзу Українок Канади була І. Мікічак, з Австралії, на жаль, на конференцію ніхто з українок не приїхав.

Особлива увага була присвячена підготовці до світових конференцій, які заплановані ООН. Перша конференція, яка відбулася у вересні 1994 р. в Каїрі, Єгипет, порушувала питання "Народонаселення і розвитку", друга відбудеться в березні 1995 р. в Копенгагені, Данія, і обговорить проблеми соціального розвитку, третя запланована на вересень наступного року в Пекіні, Китай.

Перший раз в історії цієї організації запрошено усіх амбасадорів тих країн, яких колись Національні Ради були членами цієї світової організації. 1920 р. в

Осьло, Норвегія, Національна Рада Жінок України стала членом цієї світової організації. 1925 р. у Вашингтоні Національна Рада Жінок України втратила своє членство через втрату своєї держави. Це була і далі є одна з вимог до прийняття в члени цієї організації.

Українки здали собі справу, що їм потрібно шукати друге вікно у міжнародний світ, і у висліді почали робити заходи стати членами Національних Рад країн свого поселення, так як, наприклад, Канада, США і Австралія.

Всі колишні члени Національної Ради були вписані у програмі конференції. Був запрошений також амбасадор України у Франції Юрій Кочубей, який, на жаль, не прибув на відкриття, як і багато інших зі Східньої Європи. До цього були дві причини: перша — запрошення були вислані заскоро, друга — що до сьогодні не лише Східня Європа, але й цілий "чоловічий" світ не приділяє належної уваги до жіночих справ.

Відкриття відбулося дуже урочисто. На залю ввійшли перші три жінки, які кандидували на пост президентки, зі своїми амбасадорами: з Нігерії, Ізраїля та Індонезії, за ними всі інші президентки На-

Зліва: Контесса Алісія Паолоззі — Почесна президентка Національної Ради Жінок США і Міжнародної Ради Жінок, Н. Н., Поліна Лябі — президентка Національної Ради Жінок Франції, Сімон Веел — міністер соціальних справ, здоров'я та міських справ, Н. Н., Ірина Куровицька — президентка Національної Ради Жінок США, Лілі Бойкенс — уступаюча президентка Міжнародної Ради Жінок з Бельгії.

From left: Countess Alicia Paolozzo, Honorary President of the National Council of Women of the USA and the International Council of Women, N.N., Paulina Loubi, President of the National Council of Women in France, Simone Byel, N.N., Iryna Kurowyckyj, President of the National Council of Women of the USA, Lili Boikens, from Belgium, Immediate Past President of the International Council of Women.

ціональних Рад зі своїми амбасадорами або репрезентантами. Ірину Куровицьку, президентку Національної Ради США, впровадила аташе у справах культури США у Франції Анна Балбаро. Коли вона прочитала моє ім'я, дуже втішилася і сказала, що її дідо українець і мешкає у Клівленді. Я була горда, що в цей історичний момент дві жінки українського походження репрезентують США. Після відкриття відбулися ділові наради. Президенткою Міжнародної Ради на наступні три роки вибрано Кураїсін Сумгаді з Індонезії.

З огляду на те, що конференція була дуже коштовна, жінки з Південної Америки мали надто обмежену репрезентацію. Також жінки з країн, у яких політична атмосфера не дозволяє брати участі у конференції надіслали звіти про свою працю.

На конференції в члени Міжнародної Ради прийнято зі Східної Європи Болгарію, а румунки брали участь як обсерваторки. Дуже шкода, що нікого не було з України. Крім ділових нарад відбувалися різні зустрічі та прийняття з міністрами французького уряду, посадником Парижу та іншими політичними діячами.

Під сьогоднішню пору найбільш популярною особою Франції є міністер Сімон Веел зі соціальних справ, здоров'я та міських справ. На своє прийняття вона запросила дуже малу групу. Як президентка Національної Ради США, я була запрошена на всі зустрічі. При зустрічах я відчувала теплоту та щирість з боку французенок, а також міжнародної делегації, хоч американки не є популярні в цій організації. США мали лише одну президентку Міжнародної Ради протягом 107 років. Нею була Мей Врайт Севал. Вона була співосновницею Міжнародної Ради, а та-

кож першою президенткою. Можливо, що тепер, у 50-ту річницю інвазії французенки змінили своє ставлення до американок. Як президентка Національної Ради Жінок США, я відчула дружність та щире ставлення до нашої делегації.

Хочу поділитися з читачами, що амбасадор України у Франції Юрій Кочубей прийняв мене і Марію Томоруг на авдієнцію. Ми мали нагоду розказати про працю жінок українського походження в США, про їх організації та вклад праці, як репрезентанток неурядових організацій в ООН.

Перебуваючи в Парижі, ми відвідали редакцію газети "Українське Слово". В розмові з редактором Юліяном Лазарчуком порушили справи жіночого руху і конференції, що відбувалася в той час. Довідавшись з повідомлення в "Українському Слові" про конференцію і нашу участь в ній, членки Союзу Українок Франції відвідали нас. При спільній зустрічі обговорено справи, близькі серцю нам усім — про Україну, її майбутнє і в який спосіб, ми можемо допомогти в її розвитку.

На закінчення хочу поділитися своїми враженнями, відвідавши береги Нормандії. 50 років минуло від часу висадження тут союзників — американських вояків, які загинули, визволяючи Європу від нацизму. Мої думки полинули до тих років, коли мої батьки і ми перебували в німецьких таборах Штразгофені, Ерфурті, пізніше в Калі. Ті вояки полягли на берегах Нормандії, рятуючи Європу і наші родини. Слухаючи розповіді, у нас покотилися сльози. Який збіг обставин, що саме у 50-ту річницю висадження війська альянтів відбувається у Франції Міжнародна Конференція, а я, українка зі США, є президенткою Національної Ради Жінок США!

ГОЛОС ТАЛАНТУ, МУЖНОСТИ І ЛЮБОВИ

Так само, як і Гоголь в літературу, Довженко прийшов в кінематограф як Бог. Невситимий і невиспущий його талант дав змогу кінематографу ще на порі становлення відразу ж сягнути своїх золотих вершин. І ті золоті, створені Довженком вершини не перевершив ніхто.

Провівши як режисер-початківець певну кінематографічну розвідку, зробивши за один рік три справді фахові фільми, він, 33-річний, знімає "Звенигору" і являє цим фільмом мистецьке чудо. Таким чином, в Україні з'являється кінорежисер, якого світовий кінематограф відразу поставив у свій перший елітний ряд. Відтоді всі Довженкові фільми — це не лише його нова власна мова в новому мистецтві, але й неповторний дух його неповторного народу. Довженко — єдиний у тодішньому світовому кінематографі автор, який заговорив на екрані властивими лише йому живими, а не схоластичними образами. В усіх його фільмах б'ється ранима душа нетерплячої в своїй любові людини. Ось тут він увесь: свобода його і його народу.

Протягом кількох тисячоліть культурної історії України, саме Довженко, завдяки кінематографу, представив її перед очі країн Старого й Нового світу. Саме завдяки грандіозному талантові Довженка народи світу познайомилися з Україною. І коли його фільм "Земля" на кіноконференції у Брюсселі був визнаний як один із найкращих кінофільмів усіх часів і народів, і коли, зокрема, Чарлі Чаплін сказав, що слов'янство в особі Довженка дало світові виняткового художника екрану — мислителя і поета, то це означає, що талант українського Мистця стоїть поряд з найбільшими талантами, які має людство. Гомером ХХ століття французька преса назвала його не випадково і не даремно.

Довженко взяв розгін по собі — всеосяжний й глибокий. Як і розкішному Гоголеві, все було підвладне йому. Його художня палітра не знала меж — усе, чим багата була людська натура, під його поглядом ставало мистецтвом. От саме за це його й били. Били після кожного фільму. Йому не прощали його таланту. Йому не прощали його народу, чиє ім'я він мав за гордість і честь. Його замовчували за життя і після смерті. З нього здирали шкіру живцем.

Наведу один лише приклад. Москва, Кремль, 31 січня 1944 р., засідання Політбюро. Веде засідання Сталін. Присутні Молотов, Маленков, Берія, Мікоян, Хрущов, Щербаков. Під стіною сидить Довженко. Сталін (цитую за стенограмою): "Ваш сценарій "Україна в огні" — це спроба ревізувати ленінізм, це виступ

проти нашої партії, проти радянської влади, проти колгоспного селянства, проти нашої національної політики. Це ворожий виступ, який має на меті проревізувати ленінізм. Що автор озлоблений, свідчать такі факти: характерно, що ні одного позитивного героя у сценарії нема... Ви послухайте, як автор представляє радянських людей. Він вивів тип радянського працівника — голови сільради зі суцільно від'ємними якостями, вивів дурня, ледаря, неробу. При чому цього неробу, дурака, за словами автора, поставила партія. Тут автор виступає прямо проти радянських людей".

Після такого "обговорення" сценарію "Україна в огні" Довженка відпустили з Кремля додому. Живим. Рівно через рік він у "Щоденнику" запише: "Сьогодні роковини моєї смерті. Тридцять першого січня 1944 року мене було привезено в Кремль. Там мене було порубано на шмаття і окривавлені частини моєї душі було розкидано на ганьбу й поталу на всіх зборищах. Все, що було злого, недоброго, мстивого, все топтало й поганило мене. Я тримався рік і впав. Моє серце не витримало тягаря неправди й зла". Довженко чекав розправи. Та Сталін його не розстріляв і, на мою думку, ось чому. "Батько народів" знав ціну своїм славословам, — як письменникам, так і кінорежисерам. Він знав, що ці складачі од на його честь не дорівнюють за талантом Довженкові. Сталін мав надію, що рано чи пізно, а така глиба, як Довженко, все ж таки зробить про нього фільм. І цей кінофільм буде жити віки. Сталін тримав Довженка живим собі про запас.

І Довженко "справдив" його сподівання. Він справді обезсмертив його. Того ж 1945 року в своєму "Щоденнику" Довженко поставив Сталіну точну діагносту: "Знай, якби ти був навіть Богом, то і тоді я би не повірив тобі, бо ім'я тобі — випадок". Випадок! Сталін — випадковість, казус, епізод! Не золотий, не бронзовий, не гранітний монумент на всіх вулицях і площах імперії, а жалюгідний чоловічок-тиран, ім'я якому — випадок, казус!.. Довженко Сталіна визначив саме у рік найвищого злету генералісимуса, коли за порухом його лише пальця виселяли у безвість цілі народи!.. Уявляю собі обличчя Довженка тієї миті, коли він так про Сталіна написав. Так міг написати лише пророк-ясновидець.

Услід за сталінським присудом тероризувати Довженка розпочали відкрито. Із 259-ти українських письменників на той час — 1944 рік — залишилося лише 36. 223 письменники Сталін уже замордував. Підійшла черга йти на плаху Довженкові. Особливо

шаленів Корнійчук (цитую за стенограмою з протоколу загальних зборів письменників, журналістів та працівників мистецтв Києва 12 березня 1944 року): "Я, товариші, був присутній на засіданні Політбюро, коли розглядався сценарій Довженка. Товариш Сталін цей сценарій аналізував. Він сказав Довженкові у вічі: Ви на сто кілометрів стоїте од ленінізму, од марксизму".

Що після цього всього залишилось робити Довженкові? Як було жити? Не те, що жити, а й дихати? В які це часи людської історії, хто з великих талантів потрапляв під такий політичний прес, під який потрапив Довженко?

Ніхто й ніколи. Тепер про це говорити легко. Особливо тим моїм сучасникам, котрі хоробрі заднім числом. Ліпше було б, аби вони не чіпали Довженка, помовчали. Довженко знав, що всупереч смертельному на нього гонінню, треба вижити. Аби з того, що було у його душі, і що він задумав, бодай частину вдалося зробити.

І він зробив! Я маю на увазі його "Щоденник". Вигнаний з України в розквіті таланту, з 1933 року, він змушений був переїхати до Москви. Про який закордон, скажімо, Сполучені Штати, Австралію чи Канаду можна було думати, де би там ще і скільки, й на якому рівні він би створив! Що ми, Україна і людство ще мали б від цієї людини!.. В Москві Сталін тримав Довженка на налігачі. Він його, як я вже казав, тримав звісно для чого. Страшнішою каторги, ніж Москва, для Довженка годі було й думати. У 1956 році вона і загнала його у віці 62-ох років у передчасну смерть. В Москві він і почав вести "Щоденник".

"Не хочу я мучитись! Не хочу оплакувати своє вигнання з України. Не хочу хоронити себе на чужині. Чому духовна мізерність українського уряду і ЦК партії України мусять стукати мене по голові могильними цвяхами. Нащо я мучу, оплакую себе, навіщо стогну в розлуці з народом? Чому криводухість хитренького Хрущова в'ялить мою душу і терзає її гнівом образи і обурення. Я не Хрущову належу. Я не його прикріплений. І не Україні одній я належу. Я належу людству як художник і йому служу, а не кон'юктурним намісникам України моєї і їх лизоблюдам і гайдукам п'яненьким. 3/8, 1945 р."

"Ніяких чуток з України. Птиця не доліта. Ворон кості не заносить. Мене бояться бачити і чути. Я

один. 4/8, 1945 р."

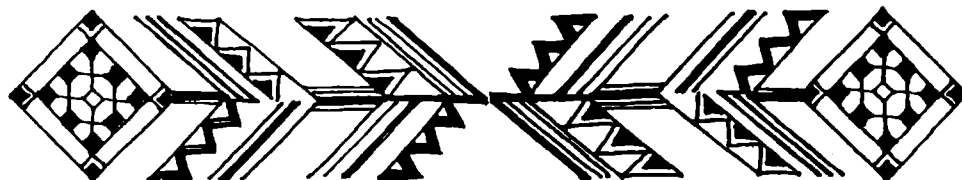
Та наймогутніші сторінки його "Щоденника" 1941—1945 років війни. В ті, вже відшліфовані й удосконалені до автоматизму Сталіном—Берією сексотні часи, коли будь-яку людську думку розглядали у мікроскоп, коли навіть уві сні над подушкою кожної людини нависала тюрма, Довженко, не маючи тоді України як держави, маючи її лише у своїй душі, закричав про неї і про її потоптаний народ на всю свою душу. Він сказав про Україну з такою силою, з такою любов'ю, відчаєм і болем, що коли читаєш ті сторінки — здригаєшся. Так заступитися за свій народ, нищений, пограбований гітлерівською й сталінською людиноненависницькими системами, які ще й смертельно схопилися на терені цього народу, так стати за нього зміг лише Довженко. Він один. Більш ніхто. Його "Щоденник" — це потрясаючий історичний документ мислячої людини ХХ століття.

За глибиною думки, пристрастю почуття й духовним злиттям себе і свого народу — подібного твору у світовій літературі я не знаю.

"Все моє життя я мріяв зробити щось велике і надзвичайно потрібне, і радісне для людей. Слава тобі, Боже, і спасибі тобі, що я ще живу і здатен творити. Трудно жити й творити без щастя. Про одне тільки прошу: коли я тут, у Москві, помру од печалі в тяжкій самотині — візьміть з грудей моїх серце і поховайте його в Україні, в українській землі. Прийми його, Україно. Воно весь вік молилося тобі".

Ось такий заповіт. І звернений він не до когонебудь, а до нас. Навіть не до тих поколінь, які вже йдуть за нами. Його заповіт сказано саме нам, першому вільному поколінню вільної України. І ми зобов'язані ще за свого життя підставити свої плечі під його домовину й принести його додому.

Пора вже й здобутися нам і на свій національний пантеон, де б спочили кращі сини нашого народу. На княжому місці зірваного більшовиками Михайлівського Золотоверхого монастиря нашому національному пантеонові й слід було б бути — між Собором святої Софії, Андріївською церквою, пам'ятником Володимирові Святому і Хрещатиком. Першими, кого ми повинні сюди перенести: чотирьох наших великих гетьманів — Івана Мазепу, Пилипа Орлика, Івана Виговського, Петра Дорошенка. А для початку — принесемо Довженка. Не вічно ж таким, як він, проситися в Україну навіть з могили.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

VOL. M

NOVEMBER 1994

TO OUR FAMILY OF UNWLA MEMBERS,
SUBSCRIBERS, READERS AND FRIENDS
WE EXTEND HEARTFELT GREETINGS
FOR A HAPPY THANKSGIVING.
MAY YOU ENJOY THIS ALL AMERICAN
FAMILY HOLIDAY WITH THE WARMTH OF
LOVE AND THANKS TO GOD FOR THE
BOUNTIES RECEIVED.

ЩИРО ВІТАЄМО НАШИХ ЧИТАЧІВ
ІЗ ТРАДИЦІЙНИМ
АМЕРИКАНСЬКИМ СВЯТОМ РОДИНИ
"ДНЕМ ПОДЯКИ"!

NEWS FROM UNWLA HEADQUARTERS:

The UNWLA National Board held its annual meeting on October 22—23, 1994.

Main events: XXIV Convention of the UNWLA will be held in Philadelphia, Pa. to be hosted by the UNWLA Philadelphia Regional Council.
Year 1995 UNWLA will celebrate its 70th anniversary.
April 2, 1995 we will commemorate our departed members in respective religious churches.

October 25, 1994 — UNWLA Executive Board sent a letter of protest to Eric W. Ober, President of CBS Inc, CBS News Division, regarding the airing of a program "The Ugly Faces of Freedom" on October 23, 1994 on "60 Minutes" slandering the Ukrainian people.

October 28—30, 1994 An annual meeting of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations was held in Toronto, Canada. The delegation from the UNWLA included: Anna Krawczuk, Olga Trytyak, Iryna Kurowyckyj, Barbara Bachynsky and Maria Kramarchuk. UNWLA members, who are on the Board of WFUWO, Natalia Danylenko, Olha Stawnycha, Irena Russnak and Chrystia Nawrocka were also present. In total there were thirty-three (33) delegates and guests representing eight (8) countries. Important dates: 1995 — Year of the Child; 1996 — UNWLA Convention; 1997 — WFUWO Congress; 1998 — Ukrainian World Congress and 50th Anniversary of UWC.

UNWLA STUDENT SPONSORSHIP PROGRAM'S IDEALS AND GOALS.

1994, Lviv, Ukraine. Left to right: Prof. Maria Bajko; new scholarship recipient, Tatiana Kostjuchenko of Dnipropetrovsk; Irena Kravchuk, VP Sojuz Ukrainok in Ukraine; and Anna Krawczuk, UNWLA President.

Education plays a vital role in the development of a human being. To be given an opportunity to obtain an education is a great privilege that many individuals in the world community do not have. Only in America do we feel that it is an entitlement or right.

Recognizing this premise, UNWLA established a Scholarship Program — Student Sponsorship Program in 1967. Its purpose was to financially assist needy and orphaned students in South America and Europe. The UNWLA Scholarship Program enabled thousands of orphans, abandoned children, and children from large families to continue their schooling. No longer were they doomed to a fate that was dictated to them by their financial standing or social position. Through the generosity of UNWLA sponsors, one by one young men became Ukrainian Catholic and Ukrainian Orthodox priests, both boys and girls eventually became doctors, dentists, engineers, and lawyers. Some young women became nuns and catechists and many became teachers, secretaries, and bookkeepers which qualified them for better paying jobs.

From humble beginnings, the program became one of the largest and most successful student sponsorship programs within the Ukrainian community in the US. Now 27 years later, thanks to the financial support of our many sponsors and benefactors (not just from the

USA but also from Canada and Australia), our program has been expanded to include students not only from Brazil, Argentina, and Poland but also from Croatia, Yugoslavia, Romania, and Ukraine.

Because of the concern, caring and financial support of our sponsors, thousands of young men and women were able to complete their studies and become productive members of their own communities. What a small price to pay for the huge dividends Ukrainian communities are now reaping! Former UNWLA scholarship recipients, educated as priests and nuns, are currently serving their communities in their respective parishes in Brazil, Argentina, Paraguay, Poland, Croatia. Some have assignments here in the USA, others are in Ukraine educating the next generation of clergy.

In Brazil, Rev. Pe. Jeremias Ferens was a scholarship recipient of the UNWLA Scholarship Program for 12 years. On September 19, 1993 he was elevated to Bishop of the Ukrainian Autocephalous Orthodox Church. He was sponsored first by Dr. Stephan Stecura (Br 33), then by Mr. & Mrs. Mykola & Valentyna Krawec (Br. 43) and Ms. Sonia Mielnik (Br. 121).

Our first university graduate in Brazil, Olga Korczagin, (sponsored by Mr. & Mrs. Jaroslaw & Daria Howyt-kowycz of Ohio and Mr. & Mrs. Mykola & Mae Bojczuk of NJ) is presently the Director of the Institute of Cate-

Nadia Kerecuk

cists of the Sacred Heart of Jesus. The Cathecists run boarding schools, called the Colegio Santa Olga, for girls of Ukrainian heritage in Brazil, Argentina, and Paraguay. Olga Korczagin has devoted her life to educating Ukrainian youth, most of them from remote colonies and villages. The main objective of the Colegio Santa Olga for the last 50 years was to educate young women and to instill in them the value of the Ukrainian language, culture, traditions, and religion. Many graduates of their schools are now leaders in Ukrainian-Brazilian communities, as well as powerful figures in the Brazilian government in the states of Parana and Santa Catarina.

The greatest achievement of the Ukrainian-Brazilian educators and politicians was the establishment of the Ukrainian language as a mandatory subject in public schools in the states of Parana and Santa Catarina in 1991. For this we must be thankful to State Representative Deputat Vera Viximicen Agelbert (a graduate of the Colegio Santa Olga in Prudentopolis) for proposing a bill making the Ukrainian language a required subject. Our long time scholarship recipient, Magdalena Lozovei, is the Federal Director and Inspector of the Ukrainian Language Studies in both states. Magdalena was sponsored by UNWLA Branch 1 through high school. She later earned two degrees in pedagogy with a scholarship from Dr. Anna Samofal. She was also awarded a scholarship-in-part from the Prof. Vasyi Chaplenko

Memorial Fund for her Ukrainian Language Studies in Canada. Brazil is the only country in the Diaspora where the Ukrainian language is a required subject in public schools in grades 5-12 in two of its states.

In 1985, Nadia Kerecuk, also from Brazil, translated 13 Ukrainian fairy tales into Portuguese for her Master's Degree at the Federal University in Curitiba. These books, with Ukrainian illustrations were published and are mandatory reading for students in public schools in Brazil. Prior to that, Nadia, an English language instructor at Curitiba University, encouraged and taught the Ukrainian language without compensation. With other educators, she was a pivotal force in having the Ukrainian language accredited at that university in the late 80's. With the help of an anonymous UNWLA sponsor, Nadia completed her doctoral studies at London University in Ukrainian linguistics in 1993. Her peers recognize her as an intellectual among Ukrainian linguists. Her main objective has been to bring the Ukrainian language with its rich history into the international arena. This she is accomplishing today.

In 1995 the Ukrainian community in Brazil will celebrate its 100 years of settlement in Brazil. Indeed, Ukrainian-Brazilians should be proud of their greatest achievement — the preservation of the Ukrainian language. Not only has the Ukrainian language survived in Brazil but it is also flourishing.

The UNWLA Scholarship Program has always been concerned about preserving the language of our forefathers. For 27 years, one, if not the most important prerequisite of a scholarship recipient is knowing and/or learning the Ukrainian language. Students are required to correspond with their sponsors and with us in Ukrainian. The responsibility also fell on the teachers, rectors, and directors who recommended them for stipends in their respective countries. This prerequisite holds fast today and is applicable to all stipendiaries, including those in Ukraine.

In Poland, scholarships were awarded to Ukrainian students in Bilyj Bir and Lignica from the early 70's, during the communist regime and discrimination of Ukrainian people in Poland. The granting of scholarships had to be done with great secrecy and care for the main objective was to assist parents and students financially in keeping young people in Ukrainian boarding schools. It was only in 1989 that we were able to openly do so. It is with pride that we may proclaim that the leadership of the Ukrainian communities in Poland consists of numerous able professionals, many of whom are former UNWLA scholarship alumni. They include Myroslav Sycz at Warsaw University, sponsored by Mrs. Luba Artymyshyn (Br. 64) and Lidia Stefanowska at Harvard University, (previously sponsored by Vera Mycio and Natalia Chaplenko) and now sponsored by Mrs. Olena Papiz (Br. 81). Both are, at this time, Ph.D. candidates in Ukrainian studies.

Prudentopolis, Parana, Brazil. Girls from Colegio Sta. Olga.

In 1989, our program was expanded to include underprivileged Ukrainian children in Romania. Ukrainians living in Romania are now rebuilding their lives after many years of communist terror. Most Ukrainians live in poverty in remote villages in the mountainous regions of Romania. Our meager scholarship aid (\$25-\$50 a year per child) helps families to survive. In the last few years, it has become quite evident that Ukrainians in Romania are experiencing the rebirth of Ukrainian culture and religion. Children are learning the Ukrainian language and they communicate with their sponsors and with us in Ukrainian. Our support in Romania is not only financial but also moral for it affords them an opportunity to come into contact with other Ukrainians in the Diaspora.

In Ukraine our program is growing slowly but steadily. Most of our scholarship recipients from Ukraine study outside of Ukraine, in Croatia, Germany, Italy and Poland. Students from Ukraine are extremely talented and very successful in their school work. More often than not they are in the top 10% of their classes. Many of them are fortunate enough to be accepted into Student Exchange Programs by numerous US organizations. Some students have already returned to Ukraine to work within their communities. We have many more applicants from Ukraine than sponsors.

The following are recent statistics on our scholarship program. In 1993, the UNWLA INC. Scholarship Program awarded the following stipends: 30 to Argen-

tina, 2 to Austria, 360 to Brazil, 15 to Croatia, 2 to England, 3 to Germany, 47 to Italy, 2 to Paraguay, 43 to Poland, 127 to Romania, 15 to Ukraine, 11 to USA and 1 to Yugoslavia — the total number of scholarships was 658 and total aid amounted to \$167,104.41 Of the total stipends, 50 were for students from Ukraine studying either in Ukraine or in other countries, such as Austria, Croatia, Germany, Italy, and the USA. That year 57 students graduated and are working in their chosen careers and professions. We are very proud of our graduates and wish them success in all their endeavors.

We are very grateful for donations for administration — our administrative and office expenses are under 4%. All UNWLA committee members are volunteers working without compensation and the program charges no overhead fees to the donations. Each dollar donated goes towards a child's education. Each sponsor is notified about the stipend sent and each stipendiant knows about his/her benefactor.

So far in 1994, 403 stipends were granted mostly to students in Brazil, Argentina and Paraguay where the school year started in February and March. The academic year in Europe began in September and October and we are in the process of sending stipends to Poland, Croatia, Italy, Ukraine and others. We are in receipt of required documents and new applications at this time.

We applaud and thank all of our caring and generous sponsors and benefactors who have made this pro-

THESE 4 AND 53 OTHER CHILDREN IN ROMANIA DO NOT HAVE SPONSORS:

Veronica Popovici
Age 11 — 4th grade
8 children in family

Daniel Laver
Age 11 — 5th grade
13 children in family

Vasile Zerni
Age 13 — 7th grade
5 children in family

Maria Tudic
Age 13 — 7th grade
7 children in family

gram a resounding success. As members of UNWLA, we should all be proud of the impressive record of our program.

The primary goal of the UNWLA Scholarship Program is still the same today as it was 27 years ago —to educate underprivileged children and orphans. Knowledge and wisdom have become powerful tools in sciences, politics, business, and religion; thus, influencing research, leadership, economics and beliefs throughout the world.

Please aid us in helping needy students fulfill their dreams. We are in dire need of sponsors for Romania and Ukraine. For only 15 cents a day, you could fund a scholarship for a student in Romania. For only 50 cents a day, you could fund a stipend for a student in Ukraine. **Please make your tax free contribution payable to**

**UNWLA INC. Scholarship Fund and send it to:
UNWLA INC., PO Box 172, Holmdel, NJ 07733.**

Your donation will play a key role in helping to provide needy Ukrainian students with a firm academic foundation. Education will create opportunities which will lead to a brighter future for these students and the communities in which they live. Ultimately, we will all benefit.

The results of 27 years of UNWLA Scholarship Program/Student Sponsorship Program convinced us to expand our horizons to Eastern European countries and Ukraine where it is desperately needed. The homeland of our forefathers is going through its infancy of democracy and we want to have a part in its development. We believe in its success.

To the sound of banduras — Ukrainian national instrument.

MARRINELLE SULLIVAN, A FRIEND OF THE UNWLA

Marrinelle Sullivan, the President of the National Council of Women of the USA, between 1986-1988, and its Executive Director for over eighteen years before that, died on October 9, 1994. At the time of her death, she was the liaison officer of the International Council of Women to the United Nations Family Committee. We at the UNWLA will miss her, even those of us who did not know her well. Most of us remember her presence at the Convention of the UNWLA in Cleveland in 1987.

She will remain especially in our memory as the president and heart of the NCW during the celebrations of the centenary of the International Council of Women in Washington in July, 1988. That was also the meeting at which the UNWLA emerged from the sidelines of the ICW into the very center of activities. Marrinelle Sullivan was very much a part of the widening of the NCW beyond the sphere of the old United States of the upper and upper middle classes to reach out to the wider audience that reflected the changing nature of the country. Marrinelle, in both of her capacities at the NCW, was in the foreground of actively changing NCW to encompass more fully all segments of American society.

I remember Marrinelle at the National Press Club in Washington, in the big vaulted hall, surrounded by women in historical costumes from the varied parts of Ukraine, reflecting its rich and often troubled history, as I introduced the many luminaries present at one of the highlights of the centenary celebrations — the reception for the participants of the Centenary hosted by the UNWLA.

Marrinelle loved people, made everyone feel at home, and was especially effective in drawing out the women who were not in the mainstream of the historical work of the National Council of Women. Let us recall her luminous life and carry on her work in the friendly manner that was her trademark.

We will cherish her memory, and keep her in our prayers.

A THANKSGIVING TALE

BY TAMARA STADNYCHENKO

Early in October, I had a telephone conversation with UNWLA President Anna Krawczuk, who asked if I would write an article about Thanksgiving for the November issue of *Our Life*. She indicated that the UNWLA publication was currently quite popular in Ukraine, that readers there had an avid interest in American life, culture and customs, and that they would find an article about Thanksgiving celebrations in the United States particularly appealing.

My initial reaction to the idea was somewhat ambivalent — the topic might be a novelty for readers in Ukraine, but what could I write that would not seem simplistic for readers living here in the diaspora. They, after all, are familiar with the history and traditions associated with this holiday and might find it strange that an article about something that is so quintessen-

tially American had found its way into a magazine for Ukrainian readers. How was I to find an angle that would work for readers here and readers there? What could I write that would in some way unify the traditional American concept of Thanksgiving and its relationship to Ukrainians in the diaspora? And did such a relationship even exist?

Part of the answer to these questions came in the form of another early October telephone conversation, when my sister called to ask whether our parents would be upset if she didn't come home for Thanksgiving this year. She and a few friends, also Ukrainian-American, were hoping to spend the long weekend camping and hiking in the mountains. My initial knee-jerk reaction was, "How can you not come home for Thanksgiving? Everybody in America goes home for Thanksgiving!"

But this was almost immediately replaced with "So what? We don't really do Thanksgiving anyway." And therein lay the foundation for that elusive story angle, the first brick, if you will, of a multi-level construction.

To begin at the beginning, it is probably appropriate to examine the history of the American Thanksgiving holiday, a history that begins in 17th century England with English Puritans who were unwilling or unable to adhere to the rites and rules of the Church of England. Persecuted by the authorities and alienated from their neighbors, some of these Puritans decided that their only salvation lay in leaving England and establishing a new life for themselves elsewhere. In 1608, a small Puritan congregation sailed to Holland, where, for a time, they enjoyed the religious freedom that they could not find in England. But economic factors and social factors associated with living in a foreign country with a foreign culture eventually led some of these expatriate Puritans to consider another alternative, emigration to the new world of America where they could establish a new community that would be intrinsically theirs, one not tainted by the religious persecution or by economic and social inhibitions imposed by a foreign culture. Those who opted for this alternative returned to England and, after exhaustive planning and preparation, during which other English Puritans who had remained in England became interested in the idea of emigrating to America, a group of 100 or so boarded the ship *Mayflower* and set sail from Plymouth, England in September 1620.

The difficult ocean crossing was followed by a difficult winter in the new world. The emigres battled the elements, disease, hunger and hostile Indians. Those who survived did so through the help of friendly Indians who provided food and survival instructions and, no doubt, viewed the puritan community with more than a little amusement and wonder. And in November of 1621, these survivors, happy to be alive and happy to be free of religious persecution and foreign influences, chose to celebrate their survival and their freedom by a three-day holiday of prayer and feasting.

It is easy to imagine the scope and nature of the conversations that dominated that first Thanksgiving celebrated in 1621. There was, unquestionably, the Pilgrims' very real awareness of having survived as individuals and as a community. The living thanked God for being alive and free and prayed for those who had died or were not free. And they were thankful for their families and their friends and for the opportunities they had in the new world. And they shared stories of hardship and endurance and survival. And in later years, the stories of those terrible times were told to children and grandchildren who had not lived through those times. And thus a tradition was born. It is not necessary to recite the dates and presidential and congressional decisions that made the holiday an annual ritual in America; it is, however, important to note that the holiday has survived and endured and is still celebrated.

Thanksgiving in modern America is celebrated by almost everyone in one fashion or another. The traditional celebration includes a gathering for family members that rarely includes only the nuclear family; it is a holiday which brings together siblings and cousins and grandparents and in-laws from near and far for a sumptuous feast. It is, as the media invariably reports, the most heavily travelled weekend of the year. Television cameras are focused on crowded airports, train stations and highways; interviews with travellers going home for Thanksgiving dinner are a constant sidebar of Thanksgiving related newspaper articles. In schools, hallways and classroom bulleting boards are festooned with cardboard cutouts of Pilgrims and turkeys and other symbols of Thanksgiving folklore; schoolchildren are often asked to write essays about the meaning of Thanksgiving Day in the context of their own life or in the history of America. In many American cities, the holiday is marked by a parade and, somewhat crudely, by the onset of advertisement geared to the Christmas shopping season; in many of the Thanksgiving day parades, a jolly, redclad Santa marches alongside the Pilgrims and friendly Indians.

But the high point of the holiday in most households is the Thanksgiving dinner itself. The centerpiece of the traditional American Thanksgiving feast is generally a huge stuffed turkey; side dishes include, but are not limited to, cranberry sauce, mashed potatoes, sweet potatoes and an assortment of vegetables. For those who can manage dessert, there is pumpkin pie.

My first encounter with this traditional Thanksgiving dinner occurred when I was six or seven years old. I had, of course, seen pictures of Pilgrims and turkeys in school and had read stories about Pilgrims and Thanksgiving Day in school books, but they did not have anything to do with my life or my family or the Ukrainian American community in which I was raised. To me, the Thanksgiving weekend was just some free time from school, time that I thought might be fun to spend with my Jewish friend Rosalie whose family lived down the street from mine and who, I imagine, must have been rather shocked when I knocked at the door that Thursday afternoon and asked if Rosalie could come out and play. Rosalie, it turned out, could not come out to play, but I was invited to come in and join the family at the table where an extra place was quickly set and where I was asked whether I wanted dark meat or white and whether I wanted stuffing or mashed potatoes, cranberry sauce or sweet potatoes or both. I remember eating things I had never eaten in my own home or anywhere else and remember being quite certain that all of this was part of some very exotic Jewish custom. I don't recall how long I labored under this misconception, but I do recall being quite surprised that my Ukrainian godmother, at whose home we ate Thanksgiving dinner in later years, served most of the same foods.

Amused at my own reminiscences of my first traditional Thanksgiving, I wondered about the experiences

of my Ukrainian-American contemporaries and conducted an informal survey on the subject. One friend told me that the traditional American Thanksgiving dinner was celebrated by her parents every year; they felt that celebrating Thanksgiving was a way of paying homage to a country which had taken them in and had been a haven to them after the turmoil of World War II and the post-war years in Europe. But almost all of the people I spoke with began by telling me that they had not celebrated Thanksgiving when they were growing up. A few mentioned that they remembered Thanksgiving holidays as free days from work or school which were spent working on Ukrainian community projects like renovating buildings used for Ukrainian youth activities, or attending conventions or conferences scheduled by Ukrainian organizations like UCCA (the Ukrainian Congress Committee of America) or SUSTA, (the Association of Ukrainian Students of America). Other remembered the free turkeys their parents were given by their unions or their bosses. "But we had orihoviy torte, because nobody liked pumpkin pie. So it really wasn't an American Thanksgiving." Many remembered visiting relatives in other cities and even other states during the long holiday weekend. "But it was basically just a good time to get everybody together because it was a long weekend and because Christmas was too busy. So it wasn't really an American Thanksgiving." Many now celebrate some form of Thanksgiving in their own homes, some do so occasionally and some don't bother at all.

But those Ukrainian Americans who celebrate Thanksgiving every year, and those who celebrate some years and skip others, or those who celebrate their own version of the holiday by taking a much needed vacation have one thing in common, and that is the spirit of Thanksgiving as it was probably originally intended. We may or may not formally recognize or celebrate the traditional American Thanksgiving, but we gather as families and share turkey or "orihoviy torte" or whatever on the third Thursday of November as the calendar dictates, or on some other date as whim dictates. And on these occasions, conversations invariably turn to what my godmother's daughter laughingly calls the "hola bossa" stories, stories of political repressions, of the war years, of life in the d.p. camps and the early days in America. Stories of hardship and endurance and survival. And like the Pilgrims in the history books, we are thankful for our families and our friends whether the time is spent with the whole clan or sharing some roasted Spam on a mountainside with a few good friends. So happy Thanksgiving, however and wherever you spend it.

SPICED CRANBERRY-ORANGE MOLD

- 1 bag (12 ounces fresh cranberries*)**
- ½ cup sugar***
- 1½ cups boiling water**
- 1 package (8-serving size) or 2 packages (4-serving size**
- Jell-O brand orange or lemon flavor gelatin**
- ¼ teaspoon salt (optional)**
- 1 cup cold water***
- 1 tablespoon lemon juice**
- ¼ teaspoon ground cinnamon**
- ⅛ teaspoon ground cloves**
- 1 orange, sectioned, diced**
- ½ chopped nuts**

* Or use 1 can (16 ounces) whole berry cranberry sauce, omit sugar and reduce water to ½ cup.

Spray 5-cup mold with no stick cooking spray. Place on large tray for easy transfer to refrigerator.

Finely chop cranberries in food processor; mix with sugar. Set aside.

Stir boiling water into gelatin and salt in large bowl 2 minutes or until completely dissolved. Stir in cold water, lemon juice, cinnamon and cloves. Refrigerate 1½ hours or until thickened (spoon drawn through leaves a definite impression).

Stir in cranberries, orange and nuts. Spoon into prepared mold.

Refrigerate about 4 hours or until firm. Unmold. Garnish as desired.

Makes 10 servings.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

Уже ввійшло у звичай подавати в листопадовому числі приписи, пов'язані з Днем Подяки. Тож продовжуємо його і далі.

ЗАПІКАНЕ КАРТОПЛЯНЕ ПЮРЕ З ГОРОДИНОЮ

6 великих картопель
2 ложки масла
1/3 горнятка молока
2 жовтки
сіль і перець до смаку

Зробити пюре зі зварених картопель. Додати решту складників і добре змішати. Накласти пюре на дно натовщеного вогнетривалого посуду і теж з боків, роблячи "гніздо". Пекти 20 хвилин у печі, нагрітій до 400°. Вийняти і накласти в середину зварену городину (до вподоби): моркву, диню чи броколі. Посипати нарізаною зеленою петрушкою або втертим пармезаном.

СОЛОДКА КАРТОПЛЯ З МИГДАЛЕМ

6 великих солодких картопель (yams)
3/4 горнятка брунатного цукру
1/2 горнятка води
3 ложки масла
2 унції мигдалю

Заварити сироп з цукру з водою і маслом. Додати солодку картоплю, нарізану в куски і варити на легкому вогні до м'якості, часто мішаючи, щоб сироп всмоктався. При кінці посипати тонко нарізаним зарум'яненним мигдалем.

8 кусків дрібно нарізаного бекону
1 середньої величини цибуля, дрібно нарізана
2 горнятка рижу
20 унцій мороженого горошку
2 горнятка води
1 13 1/2 унц. банька курячого бульйону, або 2 кубики курячого бульйону, розчиненого в 1 1/3 горнятка кип'ячої води
сіль і перець до смаку

На великій пательні (сковороді) всмажити нарізаний бекон, щоб був крихкий. Вийняти його дірковою ложкою і злити товщ, залишаючи 1/4 горнятка. Додати нарізану цибулю і всмажити на золотистий колір. Всипати риж. Додати воду і бульйон до великої ринки, додати заморожений горошок і варити від закіплення 20-25 хвилин. Подаючи на стіл, додати бекон і змішати.

ЗАПІКАНА КАПУСТА ЗІ СИРОМ

4 горнятка дрібно нарізаної капусти (shredded)
3/4 горнятка води
1/2 ложечки солі
2/3 горнятка тертого "chedar" сиру
2 горнятка білої підливи*
1 скибка білого хліба
3 ложки стопленого масла

Вкласти капусту до кип'ячої солоної води. Варити 5 хвилин. Змішати 1/3 горнятка тертого сиру з підливою і додати до капусти. Накласти до добре натовщеного вогнетривалого посуду. Посипати рештою тертого сиру.

Нарізати хліб у маленькі кубики і всмажити на маслі. Посипати їх зверху. Пекти 30 хвилин у печі, нагрітій до 400°.

*Підлива: **4 ложки масла**
4 ложки борошна (муки)
1 ложечка солі
1/2 ложечки перцю
2 1/2 горнятка молока

Стопити масло, додати борошно і мішати 3 хвилини. Додати решту складників і варити, мішаючи 5 хвилин, щоб загусло.

ПОМАРАНЧІ З АНАНАСОМ

У ПОМАРАНЧЕВИХ ЧАШКАХ

6 великих помаранч (navel)
1 мала банька нарізаного ананаса (crushed pineapple)
кокосові стружки

Гострим ножем відрізати 1/4 кожної помаранчі. Можна нарізати зикзакоподібно. З решти вийняти м'якуш. Вийняти кістки і додати до нього нарізаний ананас. Шкірки вкласти на 10 хвилин до морозильника. Накласти масу до шкірок і посипати кокосовими стружками.

ДОПИСИ ВІДДІЛІВ І ОКРУГ СУА

У НАШОМУ ВІДДІЛІ ВСІ АКТИВНІ

*Членки 17-го Відділу Союзу Українок Америки у Маямі.
Members of UNWLA Branch 17 of Miami, Florida.*

В організаційній системі СУА 17-ий Відділ належить до відділів далекого віддалення. Заснований у 1952 році, він є одним з найстарших в Союзі Українок Америки. Відділ нараховує 22 членки, а його головою є Мирослава Тершаковець, яка вміло провадить працю при допомозі відданих членок управи. Сходини відбуваються переважно раз у місяць, на них буває 16—19 членок. Крім організаційних справ, на сходинах є відповідна програма при каві і солодкому. Членки зацікавлені працею у Відділі, і це позначається на наших імпрезах, бо кожна намагається причинитися до їх успіху.

Відділ точно виконує всі свої фінансові зобов'язання супроти Централі, має стовідсоткову передплату журналу "Наше Життя", є членом Українського Музею в Нью-Йорку, активним членом нашої громади, на свої імпрези запрошує громадянство. Час від часу у церковній залі висвітлюємо фільми про сучасні події в Україні. Членки 17-го Відділу є вчительками місцевої школи українознавства.

В цьому році Відділ зложив окремі датки на потреби нашої громади, зокрема на Будівельний Фонд Українського Музею. У пам'ять бл. п. Стефана Венгльовського, чоловіка нашої активної членки Марії Венгльовської, зібрано 555 дол., у пам'ять бл. п. Олімпії Хойнацької, матері голови 17-го Відділу Мирослави Тершаковець, переслано на Український Музей 700 дол. (збірка у Відділі дала 275 дол., а

родина пожертвувала 425 дол.). Старанням Відділу 2,000 дол. на УМ зложили Ольга і Михайло Ковальчуки як порівняльний фонд компанії Шеврон, а 5,000 дол. на Будівельний Фонд Музею зложила Асоціація Українських Сеньйорів у Маямі. На обіді з нагоди 60-ліття подружжя Візняків зібрано 260 дол. на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Люся Візняк є членкою-основницею Відділу і до сьогодні активною його членкою.

Вшановуючи на сходинах пам'ять голови СФУЖО бл. п. Марії Квітковської, проведено збірку на Пресовий Фонд квартирного "Українка у Світі", яка дала 190 дол. З нагоди уродин визначного діяча української громади у Маямі Миколи Ракуша на Фонд допомоги жертвам Чорнобиля переслано 815 дол., на той же Фонд переслано і 305 дол., які зібрано на похороні бл. п. Софії Левицької. Заходом Відділу проведено збірку на духовну семінарію у Рудні коло Львова, яка дала 575 дол. Збірками займається колишня голова Відділу, а тепер його секретарка Ірина Ракуш. Оформлює збіркові листи Ірина Трач, скарбничка.

У лютому цього року ми влаштували успішну імпрезу — свято героїнь, присвячену пам'яті патронки Відділу Олени Теліги і Ольги Басараб. Доповідь і особистий спомин про Олену Телігу виголосила Лідія Гладка. Наталка Трач майстерно деклямувала вірші Олени Теліги, а Ірина Ракуш — вірш О. Бабія "Ольга Басараб". Зворушила всіх молоденька декляматорка

ПІКНІК 106-го ВІДДІЛУ

*Членки 106-го Відділу Союзу Українок Америки у Гартфорді.
Members of UNWLA Branch 106 of Hartford, Ct.*

У неділю, 7 серпня ц. р., 106-ий Відділ СУА в Гартфорді Конн., влаштував пікнік для своїх членок та їх родин у садибі панства Кінахів. Господиня Люба Кінах, довголітня членка, приклала багато зусиль для проведення пікніку серед мальовничого довкілля їхнього господарства. Членки Відділу старанно подбали про всякі закуски і перекуски на лоні природи. Господарка Відділу Люда Хмелівська сумлінно подбала про все необхідне для пікніку. Після тривалої спеки і духоти день був ідеальний для пікніку, а свіже повітря всіх підбадьорювало та додавало настрою до дружнього спілкування.

Милою несподіванкою була присутність на пікніку двох союзниць з України — Зоряни Білик, голови Львівського обласного Союзу Українок, та Ірини Соловей, голови Івано-Франківського обласного СУ. Обидві вони завітали до нас у супроводі Слави Ку-

кіль, голови 93-го Відділу СУА. Цікаво було послухати про працю союзниць в Україні, яка дещо відрізняється від нашої в Америці. З. Білик та І. Соловей перебували на тритижневих курсах у Гартфордському університеті, вивчаючи структуру неприбуткових організацій. Набуті знання вони застосують у своїй праці в Україні.

Серед літньої природи та дружньої атмосфери час минав дуже швидко. Ми не помітили, як підкрався вечір, який підказав, що вже час залишати цікаву бесіду і друзів. Не дуже охоче розходилася і дітвора, захоплена купанням у басейні. Піснею "Надобранич" закінчився веселий і довгоочікуваний "союзний" пікнік.

Валентина Чудовська,
пресова референтка Відділу.

з України Наталка Іваницька віршем "Я — українка". Влаштуванням свята займалася імпрезова референтка Люба Маринюк, яка також провадила імпрезу. Після імпрези відбувся обід, яким займалася Марія Венгльовська, а допомагали їй інші членки, особливо Янка Бліхарська, яка також приготувала летючки. В імпрезі і обіді взяли участь і гості з громади у Маямі та околиці.

Суспільна опіка при Відділі, референткою якої є Вероніка Цегельська, вислала дві пачки до Бразилії, а на останніх сходах вирішено надавати допомогу тим, які повертаються зі заслання на Україну.

Через Янку Бліхарську і Ольгу Бульбу, які цього літа їздили в Україну, передано 100 дол. для Відділу

Союзу Українок у Сколім. Після полагодження відповідних формальностей з референткою Суспільної опіки Централі СУА, ми висловили бажання взяти під опіку Відділ СУ у Сколім.

Хоч 17-ий Відділ далеко віддалений від українського осередку і має у своїх рядах переважно членок старшого віку, його діяльність і жертвенність заслуговують на признання. У нашій громаді є ще чимало жінок, які не належать до СУА, і ми маємо надію, що у майбутньому вони поповнять наші ряди. Особливо тепер, коли на Україні відроджується наша держава і треба мати сильну і добре зорганізовану діаспору.

Лідія Гладка.

ПОКАЗ СУЧАСНОГО ЖІНОЧОГО ОДЯГУ У ЛЬВОВІ

Львів. Український Національний Музей. Показ сучасного жіночого одягу. В центрі модельєр-дизайнер Євгенія Тріска.
Lviv. Ukrainian National Museum. Fashion show by designer Eugenia Triska (in the center).

На запрошення Головної Управи Союзу Українок в Україні модельєр-дизайнер американських одіжних фірм Євгенія Тріска, членка 64-го Відділу СУА в Нью-Йорку, 12 червня ц. р. влаштувала виставку сучасного жіночого одягу у Львові в будинку Українського Національного Музею.

Євгенія Тріска не раз організовувала і проводила покази мод в Нью-Йорку — з рамени Фонду Українознавчих Студій у Гарварді, Українського Музею, Лікарського Товариства, Округи СУА, а недавно присвятила свою виставку підтримці українських дипломатичних представництв. Прихід з усіх тих успішних імпрез призначувала на громадські цілі.

Народилася Євгенія в м. Сокаль у Західній Україні в родині національно свідомих батьків, від яких успадкувала патріотичне серце і любов до України, що стала провідною зорею її життя. За словами нашої художниці, "в кожній ділянці життя, в кожній професії є можливість прислужитися своїй Батьківщині". Науку модельєрства Євгенія здобувала у Відні, а згодом удосконалювала в Нью-Йорку у Fashion Institute of Technology. Працюючи у відомих американських фірмах, збагачувала професійний досвід. Продемонструвавши ряд своїх успішних виставок, нашу талановиту Женю не покидала довго плекана, задушевна мрія: показати жіноцтву в Україні свої кращі зразки світової моди. І ось мрія здійснилася. З волі Божого Провидіння Україна стала вільною державою, й недавні ізгої вирушили прощами, немов до Мекки: поклонитися, привітати, обняти рідну землю та її багатостраждальний народ.

Подиву гідний задум Євгенії Тріски — ініціаторки незвичної в житті сучасного Львова імпрези, авторки 50 елегантних, стилізовано-вишуканих суконь — запроектувати, виготовити, перевезти з Нью-Йорку та продемонструвати перед львівською аудиторією — увінчався надсподіваним успіхом і став культурною подією княжого міста Львова. Хоч того дня львів'яни зустрічали Президента Леоніда Кравчука і відбувалося відкриття пам'ятника М. Грушевському, показ високоякісних естетичних жіночих моделей притягнув численну публіку, здебільша жіночої статі.

У великій залі престижного Національного Музею, під високими колумнами, прибраними квітами, перед добірною аудиторією голова львівського обласного Відділу Союзу Українок Зоряна Білик відкрила імпрезу, тепло привітавши присутніх, а зокрема ініціаторку й організаторку цього показу сучасної жіночої моди Євгенію Тріску. Одинадцять юних моделей представляла публіці членка львівського Відділу Союзу Українок, пояснюючи притаманність і стиль кожного одягу. По килимовій доріжці проходили стрункі, граціозні молоді дівчата-студентки, немов казкові чарівні феї, моделюючи різні стилі та красу сучасного жіночого одягу. Перед захопленими поглядами глядачів чергувалися строї на різні okazji: щоденні, коктейльні і вишукано-фантазійні вечірні. З притаманною жіночістю веселковими барвами демонстрували модельки зразки світової моди нашого модельєра, зокрема її елегантні, довгі вечірні витончені сукні з багатством кораликів, ручно мальованих прикрас у формі листочків, пшеничних колосків,

квітів, що додавало строям особливого чару. Модельєр користувалася доброякісними матеріалами, такими як шовк, шифон, бродат, коронка, органза, джети, джетони, золота ляма. Показ строїв супроводили жіноча камерна оркестра, сольоспів і поетичне мистецьке слово, що додавало імпрезі культурно-мистецького характеру. Щедрими бурхливими оплесками нагороджували глядачі кожний модель одягу.

На закінчення цього розвагового вечора голова Головної Управи Союзу Українок Алена Пашко, подякувавши виконавцям цього незабутнього показу, особливо, сердечну подяку висловила авторці й ініціаторці показу моди — членці Союзу Українок Америки, талановитій модельєрці Євгенії Трісці за проведену велетенську працю — показ чудових строїв, які "порадували очі і серця жінок в Україні". "Нам так потрібні свята у важких наших буднях життя, — сказала А. Пашко, — і сьогодні ми мали таке свято — свято естетичної насолоди, поезії, музики, свята краси. Ми ще раз переконуємося, що може створити жінка, коли в душі її звучать пісні, краса і багатство серця, які щедро роздає людям пані Євгенія". Ентузіастичне "многолїтствіє" пролунало в залі Музею.

Завершенням цього вечора було слово авторки-художниці моделей Євгенії Тріски, що скромно і зворушено подякувала присутнім за тепле сприймання її показу, всім, що допомогли в нелегкій підготові, перевезенні костюмів з Америки, зокрема своїй сестрінці Богдані Стояловській. Свій труд, матеріальні витрати пожертвувала вона з любови до рідної землі, що дала їй глибоке задоволення. Всі 50 суконь, продемонстрованих під час показу, вона подарувала колективам Львівського театру опери і балету, артистам Молодіжного театру ім. Леся Курбаса та визначним жінкам України.

А ось записи-відгуки у пропам'ятній книзі, що ілюструють успіх проведеного показу сучасного одягу у Львові:

З. Білик, Союз Українок, Львів: "У Львові сьогодні свято, день радості, усмішок, елегантності і краси чарівних моделей Є. Тріски".

Євгенія Тріска.
Eugenia Triska.

Д-р Роман Стеник: "Прекрасні моделі, чудовий настрій! Думаю, що кожний внесок українця є багатством нашої Батьківщини".

Д-р Люба і Тетяна Віталіші: "З нетерпінням ми чекали показу сучасного одягу з Заходу. Побачене перевершило нашу уяву. Ваша колекція виражає ідею гармонії і краси, втілює сміливий пошук і національні естетичні цінності. Вона сучасна і прекрасна".

Підсумовуючи мистецькі успіхи виставки-показу сучасного жіночого одягу Євгенії Тріски, Союз Українок Америки, зокрема 64-ий Відділ, радіють, гратують та висловлюють признання визначній членці за сміливу й жертвенну спробу дружніх контактів з жіноцтвом України.

Оксана Луцька.

ПРОСИМО РЕФЕРЕНТОК ВІДДІЛІВ, ОКРУГ ТА ДОПИСУВАЧІВ ДО НАШОГО ЖУРНАЛУ ПРИСИЛАТИ МАТЕРІЯЛИ — ЗВІТИ, ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ВІДБУТІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ, ДОПИСИ З РІЗНИХ НАГОД — НЕ ПІЗНІШЕ, НІЖ МІСЯЦЬ ПІСЛЯ ВІДБУТОЇ ІМПРЕЗИ.

СПІЗНЕНИЙ ДОПИС ТА ЧАС НА ЙОГО ПРИГОТУВАННЯ ДО ДРУКУ СТВОРЮЮТЬ СИТУАЦІЮ, В ЯКІЙ ДОПИС ВТРАЧАЄ АКТУАЛЬНІСТЬ.

РЕДАКЦІЯ.

СОЮЗ УКРАЇНОК УКРАЇНИ

*Я з них.
Я з тих, що там лягли давно,
Що їм земля оця накрила очі.
Я з тих,
і все мені від них дано.
А другою не стану і не хочу.*

*А світ один — і два світи в мені;
Цей,
що л'є листям сонячне проміння,
І той, з якого приросла корінням,
Тому мене немає в однині.*

Атена Пашко.

ДЛЯ НАСТУПНИХ ПОКОЛІНЬ

Три роки тому членка "Просвіти" Богдана Процак започаткувала у Севастополі, в Криму, осередок Союзу Українок. Він об'єднав жінок різного віку, фаху, соціального статусу.

З перших днів спільної праці вони спрямували зусилля на пробудження національної свідомості українців міста. Хоч кожний його третій мешканець є українцем, більшість розмовляє по-російськи, не знає історії, культури, традицій свого народу. А дехто взагалі соромиться свого українства.

Севастопільські союзнянки стали ініціаторками відродження таких забутих свят як Різдво Христове, Стрітіння, Великдень, святого Миколая. Спільно з "Просвітою" заснували в місті українську національну школу. Її перші учні вже стали студентами. Наприклад, Денис Колісниченко торік вступив до Києво-Могилянської Академії. Він — перший спудей в історії міста Севастополя, цілого Криму. Денис має найкращі оцінки на своєму природничому факультеті. До речі, українську мову він вивчав самостійно, слухаючи радіо "Свобода".

Праця з дітьми, молоддю, родиною — невідкладні, першочергові завдання членок Севастопільського осередку Союзу Українок. Тому вони ходили і продовжують ходити в дитячі садки, школи, військові частини, сім'ї. Саме союзнянки підтримали перші кроки виховательок Наталії Дубняк і Ніни Підпригори, які першими в місті запровадили вивчення української мови у дитячому садку ч. 129 "Джерельце" Гагарінського району.

Вихованці Ніни і Наталії вже навчаються в першій класі і продовжують вивчати українську мову в школі. А виховательки дошкільця вже вчать українську мову з дітьми четвертого року життя, які щойно прийшли в молодшу групу.

Союзнянка Розалія Пляшечник, вихователька дитячого садочка ч. 117 теж Гагарінського району Севастополя, провела заняття для музичних керівників дошкільних закладів міста. Малі артисти (ім тільки по п'ять років) показали Вертеп, традиції, обряди Щедрого Вечора, колядували, щедрували, посівали, виконували пісенні, усні віншування.

Голова Союзу Українок Севастопільського осередку Богдана Процак цікаво розповіла музичним керівникам дитячих садочків про свята, традиції календаря українців. Вона дала поради до написання сценаріїв для свят Стрітіння, Великодня, Дня Матері.

Під опікою союзнянок перебуває також перша в історії Севастополя українська кляса. Її відкрили в середній школі ч. 37 на пропозицію директорки Галини Громової. Настусю Далмацьку, Ганнусю Чакіну, Онисю Гетьманець, Оленку Грищук та ще сімох їхніх товаришок учителька Тетяна Коюда вчить всі предмети по-українськи.

Дізнавшись про першу українську клясу у Севастополі, членки Союзу Українок міста Івано-Франківська Надія Островська, Ольга Краснопера, Марія Турчин, Дарія Циганкова передали для її учениць бібліотеку українських книжок і журналів, іграшки, театр "Червона Шапочка".

Дуже уважно ставляться союзнянки до сім'ї, особливо до багатодітної. Наприклад, у день св. Миколая вони запросили з дітьми до недільної школи Надію Аверченко, матір двох доньок і сина. Вони щиро привітали її з уродинами, передали гостинці для родини, книги. Особливо тішився того дня її синок, шестирічний Семенко.

Членки Севастопільського осередку Союзу Українок намагаються завжди бути серед людей: йдуть у заклади освіти, військові частини, відвідують українські родини, спілкуються з вояками і матросами, розповідають про творчість українських письменників, про видатні історичні події, пісенно-музичну творчість композиторів. Особливо активні Богдана Процак, Наталія Яковенко, Олександра Гречко.

Нелегко перелічити всі добрі справи, зроблені членками Севастопільського осередку Союзу Українок. А попереду втілення в життя нових ідей, задумів, планів. Кожний прожитий ними день сповнений плідною працею для України і її людей, відродження їх національного духу. Щоб українські сили Криму множилися, продовжувалися в наступних поколіннях.

Раїса Ліфантій,
членка осередку Союзу
Українок Севастополя.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

В другу сумну річницю смерти мого чоловіка **св. п. Євгена Луцького** складаю **50 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Оксана Луцька

Щиро вітаємо редакцію журналу "Наше Життя" з 50-літтям і бажаємо многих і благих літ! З цієї нагоди складаємо **50.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

27-ий Відділ СУА ім. Ольги Басараб у Пітсбургу, Па.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Наталії Чапленко** членки гуртка книголюбів ім. Олени Залізняк при 47-му Відділі СУА в Рочестері, Н.-Й., складають **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Нашого Життя".

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Наталії Чапленко**, матері голови СУА Анни Кравчук, Округа Нью-Йорк складає **100.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родині покійної — наші найщиріші співчуття.

Управа і членки Округи Нью-Йорк.

Замість квітів на могилу **бл. п. Євгенії Дергак** складаю **10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Ліда Стасюк.

На поминках, приготованих членками 62-го Відділу СУА в Глен Спеї в сороковий день смерті **бл. п. Климентини Загайкевич**, присутні зложили **85.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". В тому числі: **20.00 дол.** — Богдан і Галина Кандюки, **по 10.00 дол.** — Наталія Гаврилюк, інж. Осип і Ярослава Гапії, Валентина Мантика, Ольга Линник, Анна Одуляк, Юстина Попович; **5.00 дол.** — Анна Грицковян.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Білосор**, мами моєї товаришки Олі Цегельської, складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя", а родині висловлюю щирі слова співчуття.

Міра Залуцька.

Членки 47-го Відділу СУА у Рочестері склали **525.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя" з нагоди 50-літнього ювілею його існування. В тому числі: **100.00 дол.** — Анна Капітан; **по 50.00 дол.** — Іванна Мартинець в пам'ять мами Тетяни Мотики, Анна Чорнобіль; **30.00 дол.** Е. і Б. Кучми (неприйнятий гонорар); **по 25.00 до.** — Тетяна Шутер, Ірина Руснак, Ірина Шмігель, Адріяна Л. Бах, Марія Крамарчук, Анна Ейна; **по 20.00 дол.** — Катя Лялька, Анна Капітан, Наталія Буран, Марія Костів; **по 10.00 дол.** — Михайлина Пилипець, Ірина Семанюк, Мирослава Приймак, Марія Лещишин, Люба Домбчевська, Л. І Г. Лаби (неприйнятий гонорар); **5.00 дол.** — Дарія Лесів.

У світлу пам'ять **Тетяни Мотики**, яка п'ять років тому відійшла у вічність, донька Іванна Мартинець складає **50.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

У першу річницю смерті нашої дорогої сестри і братової **Ольги Хамик** складаємо **50.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя".

Марія і Мирон Гаталі.

Замість квітів на могили наших членок **Ольги Фенчен** і **Антоніни Звадюк** складаємо **30.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Родинам покійних висловлюємо наші глибокі співчуття.

Членки 82-го Відділу СУА, Нью-Йорк.

У світлу пам'ять **Івана Даниловича**, чоловіка нашої членки Софії, складаємо **15.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Дружині Софії і родині висловлюємо наші глибокі співчуття.

Членки 82-го Відділу СУА, Нью-Йорк.

Замість квітів на свіжу могилу **св. п. Іванни Цісик-Сачко**, на Пресовий Фонд "Нашого Життя" **50.00 дол.** складають

Анна і Роман Байляки.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Наталії Чапленко**, матері голови Союзу Українок Америки Анни Кравчук, зложили **по 10.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя":

Леся Кіршак, Омеляна Рогожа, Анна Рак, Наталка Дума.

In memory of Leontyna Halazenko donated to Press Fund of OUR LIFE magazine: **\$25.00, \$20.00** Irena Lonchyna, Roma Dyhdalo, **\$10.00** V. Hordynsky, O. Makar, M. Jovanovich.

ЗАПАСНИЙ ФОНД "НАШОГО ЖИТТЯ"

Замість квітів на могилу **бл. п. Іванни Калинич** складаємо **25.00 дол.** на Запасний Фонд "Нашого Життя", а синові Любомирові Калиничеві висловлюємо сердечні співчуття.

Таїсса і Матвій Мелешки, Апопка, Флоріда.

ПОПРАВКИ

В числі за вересень 1994 р. на стор. 31 у рубриці "Замість квітів" треба читати:

В світлу пам'ять **д-ра Ігоря Мельника** родина і приятелі зложили на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля і на Фонд Суспільної Опіки при СУА. На Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля: д-р Ярослав і Оріся Іванці, Орест і Марія Ерстенюки, Ярослав і Ольга Заплітні, Марія Карасевич, Ольга Мартинюк. **Разом 300.00 дол.**

На Фонд Суспільної Опіки СУА — діти в Бразилії: д-р Анастасій й Іванна Горчинські, д-р Ярослав і Ярослава Панчуки, д-р Мирослав і Олена Харкевичі, Богдан і Христина Дзюки, Григорій і Теофіля Куликівські, Марія Дорожинська, Василь і Люба Каліні, Анастасія Хариш. **Разом 200.00 дол.** Загальна сума із згаданих фондів — **500.00 дол.**

В числі за вересень ц.р. стор. 31:

Пожертву у св. пам'ять **Лева Кокодинського 50 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля склала **Софія Кокодинська.**

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ВІД 1 ТРАВНЯ ДО 31 СЕРПНЯ 1994 РОКУ

2,281.90 дол. — НН (86);
1,100.00 дол. — Павла Лодинська (66);
600.00 дол. — Іван Свишук (29);
525.00 дол. — Міра Залуцька (78);
515.00 дол. — 38-ий Відділ СУА;
500.00 дол. — д-р Роман Дикун (84), Орест і Марія Коропеї, Конн, Міра Мацюрак в пам'ять чоловіка д-ра Андрія Мацюрака (74), Melanie Mezzogana (4);
450.00 дол. — Василь Гіна (66), Галина Костюк (11), Steffi Sarvady, II;
400.00 дол. — Іван і Софія Головки (11), 102-ий Відділ СУА;
355.00 дол. — Віра М. Шехович (83);
325.00 дол. — Богдан і Христина Турченюки (90);
300.00 дол. — Mary Dushnyuk (72), Ольга Зовнірович (47), д-р Надія Теребус-Кмета, Carol L. Nolte (100), Микола Савчин, Оксана Стеранка (86), Олександр й Ірена Ховайли (62), Юрій і Оріся Яцусі (98), 4-ий Відділ СУА, 49-ий Відділ СУА;
275.00 дол. — 22-ий Відділ СУА;
270.00 дол. — Patrick & Elizabeth Greber (4), Данило і Ліна Хромовські (4);
260.00 дол. — Ірена Гаврилів (043), 18-ий Відділ СУА, 35-ий Відділ СУА, 45-ий Відділ СУА;
255.00 дол. — Петро і Роза Пенгрини (33), Ярослав Яцковський (057), 13-ий Відділ СУА;
250.00 дол. — Анна М. Андрюк, Стефан Бойчук (78), Микола і Лідія Гички (86), Михайло і Іванна Головаті (102), д-р Наталія Григорчук (29), Ірена Зінич (108), д-р Роман і д-р Ліда Керницькі (4), Василь і Маргарет Кеци (65), Анна Кравчук (86), Кредитівка Самопоміч, Чикаго (29), д-р Христя Марта Сливоцька (86), д-р Роман і Галина Сосенки (84), Пластовий курінь "Степові Відьми", Австр. (МЛ), д-р Володимир і Ореста Фединяки (84), 22-ий Відділ СУА, 24-ий Відділ СУА, 53-ій Відділ СУА, 91-ий Відділ СУА;
230.00 дол. — 86-ий Відділ СУА;
220.00 дол. — Antonio & Yolanda Fernandez (4), Віктор і Ольга Ліси (64);
215.00 дол. — Орест і Сузанна Казанівські (29);
213.78 дол. — Софія Петрашко (БУК), Українське Національне Об'єднання Канади Інк. (БУК);
205.00 дол. — д-р Володимир і Надія Шкільники (33);
200.00 дол. — Богданна Більовщук (4), Ірена Боднар (29), Оксана Ванджура (29), Ярослав Ганкевич (29), Олександр Гартлер (29), д-р Анастасій і Іванна Горчинські (29), Дана Дика (29), Микола Івахів (102), Дмитро Кецман (9), Ірена Кліш (29), Осип Литвиншин (29), д-р Мирослав Перейма (49), Микола Скробала (49), Гнат і Оріся Стефаніви (86), Лідія Ткачук (29), Надя Цегельська (91), Ярослав Чернявський (29), Мирон і Дарія Яросевичі (29), 29-ий Відділ СУА, 75-ий Відділ СУА, 118-ий Відділ СУА;
155.00 дол. — д-р Стефан Стецура (33), 33-ій Відділ СУА;
150.00 дол. — Дмитро і Катерина Яворські (70);
142.52 дол. — М. & Т. Шанайда (БУК);
125.00 дол. — Филип Сотник, Дітройт;
115.00 дол. — 24-ий Відділ СУА;

105.00 дол. — Наталія Кравчук (28);
100.00 дол. — Марта Андріюк, Karl & Stella Hockbarth (86), Андрій і Ярина Гарасовські (29), Микола Левчик (49), Мирослав Лібер (102), John & Doreen Rudan (86), Марія Семанишин в пам'ять чоловіка, д-р Люба Стефанівська, 23-ій Відділ СУА, 28-ий Відділ СУА;
84.00 дол. — Рената Бігун, Кал. (28);
50.00 дол. — Данило і Люба Більовщукі (4), Дмитро Бобеляк (28), Христина Бравн (49), Олександр Лісевич (28), Василь і Анна Мельники (49), Ніна Сайкевич (49);
25.00 дол. — Євген і Світлана Олексії (49), Стефанія Осадца (49), Тетяна Паславська (49);
20.00 дол. — Богданна Топольницька (49);
10.00 дол. — Марія Паньків (49).

Повідомляємо, що шкільний рік в Європі починається восени, тому просимо опікунів, які мають або бажають мати стипендіатів у Польщі, Хорватії, Румунії, Італії, Україні та інших європейських країнах, вплатити стипендії, щоб їх вислати якнайскоріше. Просимо ласкаво передати Ваш внесок-чек, виставлений на UNWLA INC. на руки референтки стипендій Вашого Відділу або прислати до Стипендійного бюро СУА:

UNWLA INC. SCHOLARSHIP PROGRAM
PO Box 172
Holmdel, NJ 07733

Щиро дякуємо за підтримку

Оріся М. Яцусь, **Люба Більовщук,**
скарбничка комісії стипендій СУА референтка стипендій
СУА

Замість гонорару для д-ра Миколи Гнатика за виготовлення податкових звітів зложили датки в сумі 795.00 дол. на Стипендійний Фонд СУА через 102-ий Відділ СУА: **250.00 дол.** — Михайло Головатий; **200.00 дол.** — Микола Івахів; **100.00 дол.** — Мирослав Лібер; **50.00 дол.** — Омелян Войтечко; **по 40.00 дол.** — Софія Білецька, Єлисавета Процик; **30.00 дол.** — Люся Крук; **25.00 дол.** — Михайло Ткачук; **по 20.00 дол.** — Роза Адамко, Анна Винарчик, Софія Білецька.

Іванна Головата,
скарбничка 102-го Відділу.

Замість квітів на могилу **бл. п. Миколи Шандри**, чоловіка нашої членки Стефанії, посилаємо через 84-ий Відділ СУА **275.00 дол.** до Стипендійного Фонду СУА. Датки зложили такі особи: **по 25.00 дол.** — Стефанія Шандра, Володимира Демус, Гельга Мізь, Уляна Павлинська, Володимира Мацюрак; **по 20.00 дол.** — Тетяна Шпур, Ольга Стефанська, Віра Дєрр, Марія Дорожинська, Марія Ріпецька, Анна Куцан; **по 10.00 дол.** — Надія Хойнацька, Оксана Мурська, Катерина Черняк.

Марія Дорожинська,
голова 84-го Відділу.

Замість квітів на свіжу могилу нашої приятельки **бл. п. Стефанії Сови** складаємо **50.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА. Шановній родині висловлюємо щире співчуття.

Оріся, Юрій і Таїса Яцусі.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-ра Юрія Стабішевського** з Перемишля складаємо **50.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА. Шановній родині висловлюємо щире співчуття.
Юрій, Орися і Таїса Яцусі.

Пересилаю через 74-ий Відділ **500.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА в пам'ять мого покійного чоловіка **д-ра Андрія Мацюрака.**
Міра Мацюрак.

Пересилаю **100.00 дол.** на Стипендійний Фонд СУА в пам'ять **інж. Миколи Семанишина.**
Марія Семанишин,
дружина.

We are enclosing a donation in the amount of **\$50.00** to the UNWLA Scholarship Fund in loving memory of **Kateryna Shebec.**

Jurij and Orysia Jacus.

Дуже дякую 99-му Відділові СУА у Вотервліті за прислугу для мене. За це складаю через 99-ий Відділ **20.00 дол.** для сиріт у Бразилії або в Україні.

З подякою,
Юлія Петро.

МЕДИЧНИЙ ФОНД ДІТЯМ І МОЛОДІ — ЖЕРТВАМ ЧОРНОБИЛЯ

ПОЖЕРТВИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять чоловіка **бл. п. Михайла Черешньовського** **100.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля складає дружина **Людмила Черешньовська.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Шкарупи,** матері нашої приятельки Надії Виннич — членки 38-го Відділу СУА в Денвері, Кол., складаємо **50.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля.
Люба й Анатолій Коломийці.

В пам'ять **бл. п. Віктора Васінчука,** чоловіка моєї кузинки, складаю **100.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля.
Марта Шиприкевич.

В світлу пам'ять **покійного Юрія Юрчишина,** сина моєї дорогої родички Ірени Юрчишин, складаю **50.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля.
Лідія Одежинська.

В пам'ять **бл. п. Теда Річарсона** складаємо **25.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля.
Марія й Олександр Мотилі.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Лучишин,** нашої членки та мами Олени Хміляк, яка також належить до нашого Відділу, членки 33-го Відділу зложили в її пам'ять **140.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля, а родині висловлюють найщиріші співчуття.
Управа та членки 33-го Відділу СУА.

В пам'ять **бл. п. Андрія Вільшанського** через 100-ий Відділ СУА складає **10.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля

І. Цебельський.

У світлу пам'ять **бл. п. Володимира Папуги,** нашого дорогого приятеля, на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля зложили: **по 50.00 дол.** — Маруся Волошук, Юрій і Зеня Юрківи, Ярослав і Катруся Івахіви; **по 25.00 дол.** — Маруся Гуцал, Оля Заплітна, Любомир і Соня Головаті, Михайло й Надя Кузьми; **20.00 дол.** — Оля Іваськів. Разом **270.00 дол.** Дружині Катрусі з родиною висловлюємо глибоке співчуття.

Замість квітів на могилу **бл. п. Теодозії Слободян,** голови 36-го Відділу СУА в Чикаго, складає **50.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля.
36-ий Відділ СУА в Чикаго.

У світлу пам'ять мого чоловіка **бл. п. Михайла Заплітного,** який відійшов від нас 13 липня 1994 р., складаю **100.00 дол.** через 21-ий Відділ СУА у Брукліні на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля.

Анна Заплітна.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Катерини Гадевич,** нашої членки 71-го Відділу СУА в Джерзі Сіті, членки зложили на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля: **25.00 дол.** — Марійка Гадевич; **15.00 дол.** — Стефанія й Іван Цьолки; **по 10.00 дол.** — Катерина Коць, Леся Сененко, Галина Гаврилук, Ліда Гаврилук, Галина й Володимир Білики, Анна й Іван Вішки, Стефа й Теодор Білоуси, Параня Команецька, Єва Дубецька, Єва Чикай, Анна Фусяк, Оля Доманська, Надя Кравчук, Марія Куций; **2.00 дол.** — А. Водяк. Разом **182.00 дол.**

У світлу пам'ять **бл. п. Левка Кокодинського,** мого кузена, складаю **20.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля.

Тетяна Рішко.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Івана Дурбака,** мого кузена, складаю **20.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля.

Тетяна Рішко.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Софії Левицької,** яка упокоїлася 7 вересня 1994 р. в Маямі, Флориди, зложили на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля через 17-ий Відділ СУА: **100.00 дол.** — Люба Б. Левицька; **по 50.00 дол.** — Михайло й Ольга Ковальчуки, Ірена Ракуш, Ярослава Терлецька; **15.00 дол.** — Микола й Іванка Чировські; **по 10.00 дол.** — Софія Серна, Марія Венгльовська, Мирослава Тершаковець; **по 5.00 дол.** — Р. Віліямс, Емілі Федорко. Разом **305.00 дол.**

В першу болючу річницю смерті моєї дорогої сестри **бл. п. Ірени** і в другу річницю смерті її чоловіка **бл. п. Богдана Флюнта** складаю **30.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля.

Мирослава Маляр.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Євгенії Дубас,** нашої Почесної членки, членки 33-го Відділу СУА зложили в її пам'ять **205.00 дол.** на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля, а родині висловлюють найщиріші співчуття.

Управа та членки 33-го Відділу СУА.

З РІЗНИХ НАГОД

Членки 99-го Відділу у Вотервліті, Н.-Й., ходили з колядою і зібрану суму пожертвували на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля. **Список жертводавців: 100.00 дол.** — Анна і Володимир Сліти; **75.00 дол.** — Дарія і д-р Олександр Якубовичі; **по 50.00 дол.** — Марія й Іван Боюси, Дарія і Василь Мокії, Маргарета і Теодор Федаки, Марія і Коңстантин Галецькі, Марія і Надія Касіянчуки, Юлія і Тарас Шипиляві; **35.00 дол.** — Марія і Петро Ксевичі; **по 30.00 дол.** — Анастасія Голубець, Іван Мандро, Роман Маселко; **по 25.00 дол.** — Ольга й Антоній Білинські, Марія Боюс, Дозія й Ярослав Кушніри; **по 20.00 дол.** — Анастасія і Генрі Анніси, Юлія і Дмитро Ванчки, Єва й Андрій Демчари, Глорія і Джім Дикси, Таня і Андрій Дурбаки, Іван Карабін, Марія Матківська, Катерина і Стах Мочульські, Маріян Тимчишин, Теодозія і Павло Шевчуки, о. Едвард Чудак, Анна й Іван Зендрані; **15.00 дол.** — Михайло Заблоцький; **по 10.00 дол.** — Галина й Іван Демчари, Тереса і Микола Галки, Галина і Йосиф Ковальчики, Галя і О. Коровицькі, Іван Коцур, Катруся і Семен Ксеничі, Семен Мандзелян, Люба й Іван Мокії, Анна і Євген Наболотні, Михайло Пелех, Андрій Пованда, Надія і Григорій Сембрати, Михайло Сенета, Тереса і Павло Спяки, Анна і Петро Спяки, Іванна й Аксентій Урбани, Микола Зависький; **6.00 дол.** — Стах Мочульський; **по 5.00 дол.** — Марійка і Роберт Беджери, Петро Кавка, Галя і Володимир Кошикарі, Іван Сальо, Дмитро Скалій, Михайло Скалій, Катерина і Василь Терлецькі, Петро Філяк, Стефан Філяк; **4.00 дол.** — Марія Вариха. Разом **1,155.00 дол.**

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ ВІД 1 ДО 30 СЕРПНЯ 1994 Р.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

До Тривалого Фонду ім. Артемія Кирилюка та Петра і Дарії Мегиків надійшло **95.00 дол.** з продажу журналу "Нотатки з Мистецтва".

ДАТКИ

500.00 дол. — д-р Осип Данко;
60.00 дол. — Володимир Татчун;
40.00 дол. — Галина Оберишин;
по 30.00 дол. — Зеновій і д-р Теодозія Савицькі, Володимира Шипайло;
25.00 дол. — Марія Рейнарович;
по 20.00 дол. — Мирослава Мирошніченко, Таїса Венк;
по 15.00 дол. — д-р Богдан Кузьма, Володимир Лехицький;
по 10.00 дол. — Наталія Вайда, Зеновія Мосійчук, Оксана Волчук;
5.00 дол. — Іван і Марія Вороняки.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

15,419.32 дол. — зі спадщини бл. п. Ніни Тихоненко;
5,000.00 дол. — Українсько-Американське Товариство Сеньйорів у Маямі, Фл.;

З нагоди 80-ліття Миколи Ракуша — голови Товариства сеньйорів у Маямі, Фльорида, зложили на Медичний Фонд Дітям і Молоді — Жертвам Чорнобиля: **500.00 дол.** — Товариство старших віком в Маямі; **100.00 дол.** — Микола й Ірина Ракуші; **по 50.00 дол.** — Мирослава Тершаковець, Ярослава Терлецька; **30.00 дол.** — Микола й Іванка Чировські; **25.00 дол.** — Л. і Е. Візняки; **по 20.00 дол.** — С. Серна, Т. і П. Матичаки; **по 10.00 дол.** — В. і Ю. Цегельські, П. і М. Майничі. Разом **815.00 дол.**

ЖЕРТВОДАВЦІ

	дол.
Mercyhurst Preparatory School — Erie, Pa.	1,000.00
71-ий Відділ СУА в Джерзі Ситі, Н.-Дж. (збірка)	300.00
"Світличка" при 120-му Відділі в Рочестері, Н.-Й.	100.00

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ за серпень

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять незабутньої **бл. п. Ліди Залуцької** складаю **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки — сироти в Україні.

Міра Залуцька.

ПОМІЧ БАБУСЯМ

ЖЕРТВОДАВЦІ

	дол.
71-ий Відділ СУА в Джерзі Ситі, Н.-Дж.	110.00
47-ий Відділ СУА в Рочестері, Н.-Й.	264.00

Лідія Черник,
референтка Суспільної опіки СУА,

Анна Рак,
скарбничка Суспільної опіки СУА.

по 1,000.00 дол. — Богдан і Слава Сторожуки, Олександр і Марія Мотилі;
500.00 дол. — Анна Капітан;
250.00 дол. — 89-ий Відділ СУА;
200.00 дол. — Зеновія Воробець (через 28-ий Відділ СУА);
160.00 дол. — Комітет "І с'як, і так" з імпрези в Гантері;
50.00 дол. — Богдан та Іванна Козаки.

З нагоди 80-ліття народження моєї бабці складаю **150.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею.

Юрій Качмарський.

З нагоди дня народження **Анни Качмарської-Хоманчук** родина і гості зложили датки на Будівельний Фонд Українського Музею: **100.00 дол.** — Марія Савицька; **по 50.00 дол.** — Ярослав Березовський, Оля і Петро Кулиничі; **30.00 дол.** — Ірена Качмарська.

З нагоди 50-річчя вінчання моєї сестри **Надії і Ярослава Бігунів** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Олександра Ярош.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять нашого найдорожчого чоловіка, тата і діда **д-ра Богдана Цимбалістого** у третю дуже болочу річницю смерті складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дружина Марта Цимбаліста.

У 12-ту сумну річницю смерті мого чоловіка **д-ра Рудольфа Фішера** складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Вічна йому пам'ять!

Д-р Марія Фішер-Слиж.

Замість квітів на свіжу могилу **д-ра Андрія Слижа**, який помер трагічно на 37 році життя 12 серпня 1994 р. в Орлянді, Фл., складаю **100.00 дол.** на потреби УМ.

Д-р Марія Фішер-Слиж.

Замість квітів на могилу **д-ра Андрія Слижа** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Родині висловлюємо глибокі співчуття.

Володимир і Богданна Слижі.

Замість квітів на могилу **д-ра Андрія Слижа** складаю **100.00 дол.** на потреби УМ.

Богдан Винар.

Замість квітів на свіжу передчасну могилу дорогого племінника і кузена **св. п. д-ра Андрія Слижа** пересилаємо **225.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

**Ярослав і Ярослава Панчуки,
Рута і Андрій Ріпецькі,
Христина і Андрій Фединські.**

Замість квітів на могилу **д-ра Андрія Слижа** складаю **25.00 дол.** на потреби УМ.

Стефанія Шеремета.

Замість квітів на свіжу могилу мого дорогого кузена **бл. п. д-ра Андрія Слижа** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Ока Грицак

Вшановуючи світлу пам'ять нашого племінника і кузена **бл. п. д-ра Андрія Слижа** складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Дарія Самотулка.

В пам'ять **бл. п. д-ра Олега Слюзара** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Віра Дейчаківська.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Кліментини Загайкевич**, матері Ірени Кіндрачук, складаю **25.00 дол.** на УМ, а родині висловлюю шире співчуття.

Іванна Ратич.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Юрія Прокопишина**, чоловіка моєї шкільної товаришки Усі, складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Аріядна Лапичак-Бах.

У світлу пам'ять **бл. п. Любомира Безкоровайного**, брата нашої приятельки Нілі Стецьків, складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Аріядна і Людвик Бахи.

У світлу пам'ять **бл. п. Юрія Кравса** складаю **20.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Дружині, синам, тестям і всім членам родини висловлюю глибокі співчуття.

Іванна Мартинець.

Замість квітів на могилу **бл. п. Галини Шевченко-Коленської** складаю **30.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Оксана Мельникович.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Галини Коленської** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Чоловікові і родині покійної висловлюємо найщиріші співчуття.

Марія і Мирон Наваринські.

Замість квітів на могилу **бл. п. Романа Гаєцького** складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Шановній п. Олі — глибоке співчуття.

Остап Винник.

Замість квітів на могилу **бл. п. маестра Михайла Черешньовського** склали на Будівельний Фонд УМ: **по 50.00 дол.** — д-р Осип Данко, Надія Дейчаківська, Аня Фаріон, Н. Грибович; **по 40.00 дол.** — Любомир Калинич, Гертруд Глетте; **25.00 дол.** — Любов Дражевська.

У світлу пам'ять **бл. п. Кліментини Загайкевич** складаю **25.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Наталія Загайкевич.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-ра Пантелеймона Грицеляка** складаємо **50.00 дол.** на потреби УМ, а дружині Дорі, синові д-рові Юрієві і дочці д-р Марії висловлюємо глибоке співчуття.

Ольга Гнатик.

В пам'ять своїх померлих членок **бл. п. М. Бучек і Е. Саноцької** 21-ий Відділ СУА складає **200.00 дол.** на УМ.

В пам'ять **бл. п. Маркіяна Б. Рейнаровича** складаємо **25.00 дол.** на потреби УМ, а батькам д-рові Олександрові та Тетяні і родині висловлюємо наші щирі співчуття.

Оля і Ярослав Городецькі.

Вшановуючи світлу пам'ять **бл. п. Володимира Папуги** складаю **20.00 дол.** на Український Музей, а дружині Катрусі висловлюю шире співчуття.

Ольга Богай.

В пам'ять моєї незабутньої жінки **бл. п. Валі Калин-Магмет** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ (через 28-ий Відділ СУА).

Стефан Магмет.

In loving memory of **Luba Pelachyk**, Prior of New Jersey, the following individuals contributed **\$60.00** to the Ukrainian Museum: Dr. Walter & Irene Gerent, Mychajlo & Lucia Harysmyiw, Anastasia Volker.

In memory of **Mrs. Mary Kawensky**, who passed away in July, I am donating **&25.00** to the Museum's Building Fund.

Mary Haradon.

In memory of **Mrs. Daria Vytanovych** we are donating **\$50.00** to the Ukrainian Museum.

Mobil Research and Development.

Замість квітів на могилу **Рузи Нагірняк** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Родині — щирі слова співчуття.

Богдан й Ізидора Боярські.

Замість квітів на могилу **Миросі Гординської** складаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ. Родині висловлюємо щирі співчуття.

Богдан й Ізидора Боярські.

В світлу пам'ять інж. **Зенона Богдана Салія та д-ра Олега Слюзара** через 56-ий Відділ СУА в Норт Порті, Фл., складаємо **30.00 дол.** на потреби УМ.

Михайло і Оксана Тарапатські.

Замість квітів на могилу **св. п. Маркіяна Богдана Рейнаровича** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, а родині висловлюю глибокі співчуття.

Анна Політило.

Замість квітів на свіжу могилу нашої покійної мами, тещі, бабці і прабабці **бл. п. Кліментини Загайкевич** на Український Музей зложили: **100.00 дол.** — Ірена і Михайло Кіндрачуки; **по 50.00 дол.** — інж. Дмитро і Леся Демедюки, Василь і Зеновія Никифоруки, інж. Богдан і Лідія Паславські, Марта Цимбаліста; **по 30.00 дол.** — інж. Ярослав і Оля Городецькі, Марія Оленська, д-р Юрій і д-р Люба Стефанівські; **25.00 дол.** — Микола Ничай; **по 20.00 дол.** — Євгенія Капій, Марія Ключас, Юлія Ховайло; **по 10.00 дол.** — Наталія Гаврилук, о. диякон Михайло і Юлія Добоші, Омелян і Наталія Татунчаки, Богдан і Ольга Чаплі.

Закінчення на обл.

*Митрополит Андрій Шептицький серед дітей під час свята "Українська молодь — Христові". Львів, 1933 р.
Lviv, 1993, Metropolitan Andrey Sheptytsky among the children during the celebration of the Ukrainian Youth for Christ.*

ОЛЯ ГАЄЦЬКА

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ — ПРИЯТЕЛЬ ДІТЕЙ

Був погідний соняшний день. Покриті свіжою зеленню верхи гір вітали дітей, які приїхали на оселю зі своїми провідниками, щоб відбутися тут пластове свято. Довгими рядами уклалися малі "пустуни" — хлопці і дівчатка, щоб як прийде наказ, спокійно стати на "струнко".

Із групи батьків, які прибули з маленькими дітьми на свято їх старших братів, сестричок і кузенів почувся тривожний голос пані Роми: "А де ж подівся Тусь? Він тількищо був тут". За хвилину всі звернули увагу на дуже ще маленького хлопчика, що стояв на "струнко" біля своїх старших кузенів, пояснюючи: "Тусь є пластуном, мої мама і тато теж є пластунами". Теплою усмішкою роз'яснилися обличчя батьків.

На оселі вшановували пам'ять Великого Митрополита Андрея, князя Церкви, в 50-ту

річницю його смерті. Діти уважно слухали доповіді і знали, що мова йде про дідуся з довгим сивим волоссям і бородою, портрет якого висів майже у кожній хаті. Своім теплим поглядом він голубив дітей, яких дуже любив. Бабуня розказувала Тусеві і старшим дітям про те, як вона, будучи маленькою дівчинкою, приходила з малими пластунами з недалеко віддаленої оселі "Остодір" в Україні до вілли з кедрового дерева в Підлютому, де відпочивав Митрополит Андрій. Після довгої московської неволі під час Першої світової війни, коли стан його здоров'я погіршився, він був змушений ходити на милицях або сидіти у фотелі. Діти приносили йому квіти, цілували в перстень, а він ласкаво гладив їх голівки. Старший пластун продовжував свою доповідь про життя Митрополита Андрея, який, хоч походив з багатого

СПОГАД ПРО ДІДУНЯ АНДРЕЯ

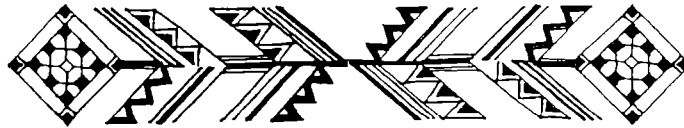
Увечорі, як ляжу спати,
Сідає біля мене Мати
І спогадів чарівний світ
Вона малює з давніх літ.

А вчора Матінка єдина
Сказала так: "Моя дитино!
У спогадах із мого краю
Дідуня нині я згадаю.

Такого сивого, старого,
Що добрих діл робив всім много
У Святоюрським замку жив,
Дітей малих над все любив.

І грошей не жалів ніколи
На шпиталі, старців і школи
Це наш Андрей-Митрополит,
Що вічним сном Героя спить".

І Матінка моя єдина
Сказала ще: "Молись дитино,
Щоб в сповненні святих Ідей
Благословив Дідусь-Андрей"...

роду, жив скромно в монастирі, а своє майно і кожну вільну хвилину віддавав з любов'ю рідному українському народові. До сьогодні існують в Україні уфундовані ним народна лікарня, Національний музей, церкви, школи, сиротинці й організації. Допомігав незаможним студентам, мистцям, а особливо любив дітей і опікувався сиротами. Діти в школах вшановували його привітами і концертами в день св. Андрея, на яких він часто бував особисто.

Тіло його спочиває в соборі св. Юра у Львові. Всі діти повинні молитися, щоб цей великий Праведник був визнаний святом.

На закінчення святкувань Наталка деклямувала уривки з вірша Богдана Лепкого, в якому поет передавав слова із заповіту Великого Митрополита:

*Народе мій, мої ви браття, сестри, діти,
Моя любове, мій ти світе.
Над попелища і могили
Здійметься ясний, сніжнокрилий
Дух правди й волі.
Бо мусить, мусить побідити*

*Добро і правда на землі,
Пропадуть, щезнуть люди злі,
Як дим від вітру пропадає.
Лиш духом не падіть, не млійте,
Як дуби в бурю кріпко стійте
І не хилляйтеся лозою.
Благословен, хто впаде в бою
За вітчину, за справу люду,
Його ніколи не забудуть.*

Час минав доволі швидко, осінь золотила листя на деревах. Тусь пильно відвідував дитячий садочок. Здавалось би, що нічого не залишилося в пам'яті маленького хлопчика про святкування на пластовій оселі, але він запам'ятав розповідь його дорогої бабуні про доброго Митрополита Андрея, став перед його портретом і молився: "О Великий Митрополите, проси Бозю, щоб дала здоров'я моїй хворій бабуні, щоб вона знову могла зі мною бавитися та розказувати про Україну та про всі добрі діла, які Ти зробив. Про це дуже просить Тебе маленький Тусь".

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

31 травня цього року в Чикаго відійшла у вічність **св. п. Галина Коленська**. З великим жалем членки 29-го Відділу СУА прощали наввіки дорогу і незабутню Галю, яка в минулому двічі була головою Відділу, багато років членкою його управи: заступницею голови,

культурно-освітньою, пресовою, радієвою референткою, членкою Окружної Управи і залишила місце в цій організації та в цілій українській громаді Чикаго, яке годі буде заповнити під кожним оглядом.

У нашій пам'яті вона залишиться як працівниця, повна ініціативи до нових починів, дисциплінована і принципова як до себе, так і до інших. Як надзвичайно інтелегентна, начитана, вона часто організувала для нашого Відділу цікаві гутірки з різних ділянок науки, збагачувала нас власними думками та ідеями, враженнями з відбух конвенцій чи зустрічей, прекрасними фотомонтажами з подорожей по світі, а головню по Україні, і при тому виявляла широке знання історії та культури і свій непересічний талант передавати ці враження. Її подорожі в Україну зі своїм чоловіком (а було їх декілька) ще тоді, коли кордони були закриті, і розповіді про них були тими першими ластівками, що прилітали у наш Відділ і еднали нас з нашою Батьківщиною.

Українські проблеми були завжди великою частиною її життя. Вона багато зусиль докладала, щоб доброю рекламою про Україну — у формі музейних виставок, зустрічей, дискусій,

дописів у пресі — приеднати симпатиків України серед американської спільноти. Численні відозви, протести до американського Уряду виходили з її ініціативи. Вона також підтримувала ініціативу СУА чи громадських організацій Чикаго і при тому ангажувала до участі цілий Відділ, коли бачила, що діялися різні несправедливості щодо української справи.

В особистому житті Галя була доброю подругою для своїх співчленок у Відділі, щедрою у своїй гостинній хаті, де не раз союзнянки приємно проводили час за діловими чи товариськими зустрічами. Була вона прекрасною господинею, і своїм купінарним мистецтвом разом з іншими збагачувала Відділ фінансово, беручи участь у святкових базарах. Була щирою і доброзичливою приятелькою і навіть під час тяжкої недуги, з якою боролася погеройськи, вміла знаходити нотки оптимізму і ще й підтримувати на душі інших.

Відійшла передчасно, залишивши смуток не лише у своєму Відділі, але й серед союзнянок інших відділів Чикагської Округи, де її шанували і любили.

Вічна їй пам'ять!

Люба Коломиєць.

ЗГАДАЙМО СЛАВУ ОЛЕСНИЦЬКУ (У першу річницю відходу у вічність).

В чарівний осінній день, у свято Покрови, 29 вересня 1993 р. закінчилась життєва дорога визначної громадської діячки, яка ні однієї хвилини свого життя не змарнувала, а віддала його повністю для своєї родини і України. Це Слава Олесницька, яка народилася 19 листопада 1922 р. в Калуші, як третя доня Михайлини і Мирона Мосорів.

Подружжя Мосорів мало чотири доні, які зростали серед чудової природи українських містечок — спершу в Калуші, потім у Раві Руській і в Богородчанах. Може з цих квітучих садів і городів дістали всі сестри ту життєрадість і взаємну любов, той знаменитий гумор, який, мабуть, найсильніше проявився у Славці.

До гімназії ходила в Станиславові (тепер Івано-Франківськ), де належала до забороненого спортивного Т-ва "Сокіл".

З вибухом Другої світової війни родина Мосорів переїхала до Відня, де Слава після матури в Ярославі студювала закордонну торгівлю. У Відні стала активною членкою студентського товариства "Січ" і вже тут починається її громадська діяльність.

Після війни одружилась з магістром Остапом Олесницьким. В 1949 р. молоде подружжя виїхало з найстаршим сином Нестором до США.

Ціла родина опинилася в Ньюарку, Нью-Джерзі, де Слава зразу стала член-

кою 28-го Відділу Союзу Українок Америки і працювала на різних постах в управі. Знаменита імпрезова референтка, вона організувала для ньюаркської публіки цікаві імпрези, які відбувалися на високому рівні. Згадати хоч би вечір в пошану Лесі Українки, на якому молоденькі студентки рецитували "Сім струн", а моя учениця Зірка Гнатик-Боднар для кожної "струни" грала відповідну композицію.

Пригадуються мені літературні вечори, зокрема авторський вечір письменниці Дарії Ярославської, конкурс хорів, показ народної ноші, де Слава моделювала лемківський стрій, свята матері і безліч інших, які виходили з її ініціативи і вимагали від неї великої праці. Але і в інших товариствах Слава проявляла неабияку активність. Від 1956 р. стала активною змагункою відбіванкової ланки "Чорноморської Січі", а також членом управи. Була однією з основниць і членом дирекції Кредитової Кооперативи "Самопоміч" в Ньюарку.

ВІД РЕДАКЦІЇ "НАШОГО ЖИТТЯ"

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою не подається копій, що були поміщені, чи переслані до інших газет чи журналів. Будемо вдячні, коли пресові референтки та дописувачі будуть придержуватися тієї засади.

Редакція не приймає матеріалів, не підписаних авторами та застерігає за собою право скорочувати статті та правити мову.

Статті, підписані авторами, висловлюють їх власні погляди, а не погляди редакції. Редакція не буде поміщувати неввічливих, образливих для кого-небудь висловів. Рукописів не звертаємо. Анонімів не читаємо.

Редакція приймає за домовленням, тел.: (212) 674-5508. Fax: (212) 254-2672
Адреса: "Our Life", 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003

В 1975 р. Остап і Слава виїхали до Савдійської Арабії, де Остап працював директором бібліотеки в університеті, а Слава — секретаркою в інженерній фірмі в Даграні. І тут Слава використовувала кожну нагоду, щоб ознайомити савдійців з Україною та її культурою, влаштовуючи виставки українського народного мистецтва, чим захоплювала савдійців і чужинців, які там працювали.

Повернувшись зі Савдійської Арабії в 1983 р., знову включилася в громадське життя, стала однією з основників фундації Енциклопедії Українознавства, була членом дирекції, її секретарем та скарбником. В домі О. і С. Опесницьких відбувалися зустрічі ініціаторів та організаторів збірок, в їх домі зродилася ідея створення фундації Приятелів ЕУ.

Щасливі союзники 28-го Відділу вітали Славу на своїх сходинах, вона тоді очолила Відділ і підготовила дуже успішне відзначення 80-ліття заслуженої нашої членки Ольги Муссаковської, де виголосила слово про ювілятку, а також поділилася з нами враженнями про Савдійську Арабію у формі цікавого вечора з мистецькими надбаннями і музикою цього краю.

При всіх родинних обов'язках Слава працювала спершу у фабриці, потому медичною секретаркою, а після повернення зі Савдійської Арабії — в подорожньому бюро Сковп.

Дорога наша Слава відійшла від нас передчасно, залишивши родині і громаді чотирьох синів — Нестора, Тараса, Любодара і Мирона, які закінчили тут вищу освіту і йдуть слідами своїх батьків.

Мені особливо боляче було розлучитися зі Славою, бо пам'ятаю її майже з дитинства. Ми навіть вчилися музики в тієї самої вчительки — піаністки Тетяни Лепкої, а подружжя Мосори бувало у моїх батьків.

Коли відвідую своїх рідних на цвинтарі св. Андрея на Бавнд Бруку, не минаю могилки з двома хрестами. Бо ж і вірний друг життя Слави Остап відійшов у вічність півроку після смерті дружини. І якось примруживши очі, наче бачу їх у Відні, таких молодих, щасливих — вродливу з прегарним кучерявим волоссям Славу, з сіяючими синіми очима, завжди з дотепом на устах, і правдивого джентельмена Остапа Опесницького.

Таїса Богданська.

Закінчення із стор. 33

В світлу пам'ять інж. **Зенона Богдана Салія**, який відійшов від нас 16 червня ц. р., через 56-ий Відділ СУА в Норт Порті, Фл., замість квітів на УМ зложили членки та приятелі: **60.00 дол.** — д-р Євген і Ніля Стецькови; **по 50.00 дол.** — Мирон і Марія Наваринські, Володимир і Оксана Савківи; **по 25.00 дол.** — Ярослав і Ярослава Букачевські, Орест і Стефанія Логінські, Ралф і Нуся Маріяні; **по 20.00 дол.** — Володимир і Галина Королі, Оксана Мельничин, Оксана Мізь, Роман і Леся Романишини; **по 10.00 дол.** — Надія Іванчук, Володимир і Анастасія Мерещаки, Михайло і Стефан Павлічки, Ніна Панчак, Віра Яворська; **5.00 дол.** — Євстахія Матвієнко.

"Our Life" Magazine (USPS 414-660) is published monthly — except July & August combined by Ukrainian National Women's League of America, Inc. at 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003

Annual subscription in the United States of America for UNWLA members is \$25.00 (single copies \$3.00 each).

Annual subscription in the United States of America for other subscribers is \$30.00.

In countries other than U.S., annual subscription is \$40.00 in U.S. currency.

ПЕРЕДПЛАТА В США: річна — 25.00 дол. для членів СУА; для інших передплатників — 30.00 дол. (поодинокое число 3.00 дол.)

КРАЇНИ ПОЗА МЕЖАМИ США — 40.00 американських доларів.

Зміна в передплаті ввійшла в силу 1 січня 1994 року.

© Copyright 1994 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed in USA by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011

(201) 772-2166
Fax (201) 772-1963

"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y. and at
additional mailing offices" (USPS 414-660)
108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Зразки взорів Чернігівщини із збірки Кліментія Габданк-Рогозинського. Вишивати нитками червоними ч. 321 і чорними. Рисувала Любов Попадинець.
Designs from the Chernihiv Region. From the collection of Klymentiy Habdank-Rohozynskij. Drawing by Liubov Popadynec.